

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Katedra zahradní a krajinné architektury

**Obnova historických parků u drobných panských sídel na
příkladu studie obnovy zámecké zahrady
v Doudlebách nad Orlicí ve východních Čechách**

Diplomová práce

Autor práce: Bc. Lenka Faltysová

Vedoucí práce: Ing. arch. Ivana Buttry, DiS.

© 2016 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem svoji diplomovou práci *Obnova historických parků u drobných panských sídel na příkladu studie obnovy zámecké zahrady v Doudlebách nad Orlicí ve východních Čechách* vypracovala samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce.

V Praze dne 30. března 2016

Poděkování

Ráda bych na tomto místě poděkovala paní Ing. arch. Ivaně Buttry, DiS., vedoucí mé diplomové práce za odborné vedení a mnoho cenných rad a podnětů, které mi poskytla. Rovněž děkuji konzultantce paní Ing. Jiřině Jelínkové za vstřícnost a ochotu. Dále děkuji správě Zámku Doudleby nad Orlicí za možnost vstupu do areálu a poskytnutí podkladů k diplomové práci a přátelské jednání k mé osobě.

Obnova historických parků u drobných panských sídel na příkladu studie obnovy zámecké zahrady v Doudlebách nad Orlicí ve východních Čechách

Souhrn

Cílem této práce je zpracování metodiky a představení postupu, jak obnovu památky zahradního umění provést. Na příkladu revitalizace zámecké zahrady, nemovité kulturní památky Zámku Doudleby nad Orlicí, a to na základě studia literatury, obdobných zásahů a rozboru a interpretací různých typů archivního materiálu, bylo provedeno vyhodnocení současného stavu historické zahrady. Vychází z terénního průzkumu, který se skládá z dendrologického průzkumu, rozboru autenticity dřevin a ze zhodnocení všech shromážděných dokumentů, historických pramenů a odborné literatury. Návrh obnovy zámecké zahrady vychází ze závazného stanoviska odborného orgánu státní památkové péče.

Renesanční zámek v Doudlebách nad Orlicí stojí ve východní části obce na mírně vyvýšeném návrší při pravém břehu řeky Divoké Orlice. Na tomto místě již ve 13. století existovala dřevěná středověká tvrz s hospodářským dvorem. Mikuláš starší z Bubna dal v roce 1588 vystavět lovecký zámek v renesančním stylu jako letohrad, který byl dostaven v roce 1590. Význam renesančního sídla, které doplňují raně barokní prvky z konce 17. století, je umocněn bohatou a působivou sgrafitovou výzdobou tzv. kobercového vzoru, pokrývající všechna vnější i vnitřní průčelí, restaurovanou v roce 1886 Kirchnerem. Součástí výzdoby jsou i vysoké komíny v nádvoří, ozdobené rovněž sgrafitem. Zámecký areál je tvořen po svém obvodu hospodářskými budovami a objektem pro bydlení. Objekt vlastního zámku je oddělen parkovou úpravou se starým stromovým a novějšími trávničky (Hieke, 1984).

Zámecký park v Doudlebách nad Orlicí byl založen roku 1809 v kompoziční návaznosti na budovu renesančního zámku. Se zámkem tvoří jeden organický celek. Zakladatel se snažil podobně jako v zámeckých místnostech i zde demonstrovat své bohatství, svůj smysl pro umění a své botanicko-dendrologické znalosti. Park je vytvořen jako úzká dispozice v krajinářském slohu a komponován jako dlouhý průhled na zámek. Rozloha krajinářského parku dnes činí 3,76 ha.

Literární rešerše je věnovaná zvláště renesanci a jejímu vztahu k zahradnímu umění. V této části je představena památková péče v České republice, činnost odborné organizace památkové péče Národního památkového ústavu v Josefově.

V metodické příručce jsou popsány použité podkladové materiály a vzniklé výstupy na základě nichž jsou prováděna taková opatření, která povedou ke zlepšení zdravotního stavu a vitality stávajících perspektivních stromů a nové výsadby dřevin, které jsou v souladu s původní kompozicí s důrazem na její obnovu a zvýšení historické hodnoty objektu. V rámci celkové revitalizace zámeckého parku dojde k ošetření dřevin v parku a doplňkové výsadbě.

V praktické části je popsán současný stav vegetace památky zahradního umění. Základním nástrojem pro analýzu současného stavu vegetace památky zahradního umění je inventarizace dřevin. Inventarizace, která má poskytnout kvalitní podklad pro návrh obnovy, by se zároveň měla v určitých částech zabývat i vlastnostmi jednotlivých dřevin (Krejčířík, 2015).

Výsledky terénních šetření byly kompletně zaznamenány do grafických výstupů.

Klíčová slova:

revitalizace zeleně

zámecký park

historický objekt

renesance

obnova

The renovation of historical parks near the small feudal residences on the example of the study of the castle garden in Doudleby nad Orlicí in Eastern Bohemia

Summary

The aim of this work is the processing methodology and presentation process how to restore monuments of garden art. On the example of the revitalization of the castle garden immovable cultural monument Castle Doudleby nad Orlicí, based on the study of literature, similar interventions and the analysis and interpretation of various types of archival material the current quality of historic garden was evaluated. It is based on field survey, which consists of dendrological research, analyzing the authenticity of trees and appreciation of all the collected documents, historical sources and professional literature. Concept recovery of castle garden is based on the expert authority's binding point of view of the state care of historical monuments.

Renaissance castle in Doudleby nad Orlicí is located in the eastern part of the town on a slightly raised hill on the right bank of the River Divoká Orlice. There was a wooden medieval fortress with the farmyard on this place in the 13th century. Sr Mikuláš from Bubno started to build a hunting lodge in the Renaissance style as villa in 1588, which was finished in 1590. The significance of Renaissance residence, which complement the early Baroque elements from the late 17th century, is enhanced by the opulent and impressive sgraffito - carpet pattern covering all external and internal frontage, restored in 1886 by Kirchner. The tall chimneys are the part of decoration in the courtyard decorated with sgraffito as well. The chateau complex is formed along its circuit of farm buildings and residential buildings. Building of castle itself is separated by a park with old trees and newer lawns (Hieke, 1984).

Castle park in Doudleby nad Orlicí was founded in 1809 in compositional continuity of the Renaissance castle building. The park forms one organic complex with the castle. The promoter strived, like in the castle rooms, to demonstrate here his wealth, his sense of art and his botanical-dendrological knowledge. The park is designed as a narrow disposition in landscape style and it is composed as a long vista to the castle. The area of the landscape park is 3.76 hectares nowadays.

The literature search is especially dedicated to the Renaissance and its relationship to the garden art. The monument care in the Czech Republic and the activity of professional

organization of the monument care of the National Heritage Institute in Josefov is introduced in this section.

The methodological guide describes the used bolsterings and resulting outputs on the basis of them are implemented of such measures, which will help to improve the health and vitality of existing promising trees and new plantings of trees, which are consistent with the original composition with emphasis on the rehabilitation and upgrading of historical value of the object. Treatment of trees and supplementary planting will be done within the frame of total revitalization of the castle park.

The practical unit describes the current status of vegetation monuments of garden art. The inventory trees is the essential tool for analyzing the current status of vegetation monuments of garden art. Inventory, which should provide quality base for a draft recovery, should also be addressed in certain parts with characteristics of individual species (Krejčířík, 2015).

The results of field investigation were completely recorded in the graphical output.

Key words:

revitalization of greenery

chateau park

historical building

Renaissance

renewal

Obsah

1 Úvod	11
2 Cíl práce	13
3 Literární rešerše	14
3.1 Renesance a umění	14
3.2 Zahradní tvorba v období renesance	16
3.2.1 Anglické renesanční zahrady	18
3.2.2 Italské renesanční zahrady	18
3.2.3 Francouzské renesanční zahrady	19
3.2.4 České renesanční zahrady	19
3.3 Památková péče v České republice	19
3.3.1 Národní památkový ústav	20
3.3.2 Obce s rozšířenou působností	21
4 Metodika	22
4.1 Charakteristika území Doudleb nad Orlicí	22
4.1.1 Popis místa řešeného území.....	23
4.1.2 Základní údaje.....	25
4.1.3 Přírodní podmínky	26
4.1.4 Zhodnocení výchozího stavu kompozice.....	27
4.1.5 Druhová skladba dřevin	28
4.1.6 Historický rozbor	29
5 Praktická část	32
5.1 Podkladové materiály – analýzy	33
5.1.1 Archivní průzkum zahrady	33
5.1.2 Zahradní plánová dokumentace a písemné prameny	33
5.2 Terénní průzkum zahrady – grafické výstupy	34
5.3 Zdůvodnění pěstebních opatření a nové výsadby	35
5.3.1 Vysvětlení pojmů v inventarizačních tabulkách.....	35
5.4 Nové výsadby	38
5.4.1 Císařské otisky stabilního katastru (r. 1840)	40
5.4.2 Návaznost na historickou kompozici	40
5.4.3 Ornamentální záhon před budovou zámku	40
5.4.4 Nové výsadby v zadní části parku	41
5.4.5 Zahradní kompozice a technologie založení.....	41
6 Diskuze	44
6.1 Zhodnocení technického (zahradnického) přínosu projektu	44
6.2 Zhodnocení společenského přínosu projektu	45

7 Závěr.....	47
8 Seznam literatury	48
9 Seznam obrázků	50
10 Seznam příloh	51

1 Úvod

Motto:

„Historie je svědectvím času, světlo pravdy, život paměti, učitelka života, zvěstovatelka dávných dob.“

Marcus Tullius Cicero

Na území naší České republiky je řada zámků. Tyto objekty historické hodnoty navazují na své okolí a většinou tvoří celek se zámeckou zahradou. Památková péče chrání různou formou historické památky již od 19. století. Až do doby po 2. světové válce však chránila jen jednotlivé stavby. Památkáři si čím dál více uvědomovali, že památky je třeba chránit včetně jejich okolí, v souvislostech. Nové formy ochrany nakonec přinesl památkový zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, který zavedl pojem památková zóna k ochraně měst, vesnic a hodnotných částí kulturní krajiny. Historické zahrady (parky), které obklopují zámky, tvoří s vlastním zámkem jeden areál a jsou památkami zahradního umění spjatého s určitým slohovým názorem doby, v níž vznikly. Historické zahrady a parky je nutno chápat jako nedílné součásti staveb a ochrana takovýchto památek vyžaduje velmi specifický přístup. Cílem tohoto přístupu je maximální zachování autenticity. Člověk, který zahradu zakládá, vyjadřuje svůj vztah k přírodě. Ochrana tohoto fondu spadá do oblasti památkové péče a ta má za cíl chránit architektonické a urbanistické hodnoty historických objektů, jejich jedinečnost a kultivovat jejich vzhled. Nejvyšší ochranou pro památku zahradního umění mimořádné hodnoty je její zařazení na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Jakékoli restaurování, a tím spíše jakoukoli obnovu památky zahradního umění nelze zahájit bez vypracování důkladné studie. Ta vychází z odborného průzkumu, může být proveden i zahradní archeologický výzkum. Je shromažďován materiál, písemné prameny, ikonografické a kartografické dokumenty, které se týkají dané zahrady a obdobných zahrad. Po provedeném zhodnocení všech shromážděných materiálů se zpracovává studie. Před vlastními pracemi se na základě provedené studie vypracovává projekt obnovy. Jedná se tu hlavně o zahrady klášterů, zámků, farností a honosnějších měšťanských domů, které sloužily k rozjímání či učení.

Zahrady v období renesance nebyly uzavřené celky, patřily ke stavbě. Zásadu spojení zahrady a domu v jeden celek stanovil v polovině 15. století Alberti v díle „De re aedificatoria“. Při jejich obnově je nutné vycházet z původní kompozice. Böhlm (1988) věděl, že pohlédneme-li do historie, kterou provázela snaha člověka vytvořit si pěkné prostředí, neměli bychom zůstat ani my tomuto chvályhodnému dílu nic dlužni. Vztah k hmotnému odkazu minulosti musí respektovat díla předchozích generací. Důležité je i uvědomění si hodnoty věcí v minulosti vzniklých. Naše společnost je povinna svým odborným přístupem tyto hodnoty uchovat i pro budoucí generace. Na odkaz minulosti je nutné navázat. K ochraně vegetační části památek zahradního umění je důležité se řídit současnými základními mezinárodními dokumenty pro nakládání s památkami. Florentská charta z roku 1981 o historických zahradách uznává archeologické výzkumy jako jeden ze zdrojů informací o historickém vývoji památek zahradního umění. V naší literární produkci nemáme práci, která by rozpracovala základní teze archeologického výzkumu památek zahradního umění a zároveň dala limity tomuto prostředí. Širší pohled do této problematiky najdeme v zahraniční literatuře. Ve Florentské chartě se hovoří i o živé složce kompozice a její pomíjivosti, z čehož je patrná i nutnost její obměny. Tvorba a obnova parků a zahrad je chápána jako dlouhodobý a stále se vyvíjející cyklus a dokument usiluje o součinnost oborů a odborníků. Pracuje se zde s živou složkou a výstupem je souborné umělecké dílo.

2 Cíl práce

Cílem metodické příručky je představení možnosti a způsobu, jak obnovit vzhled dřevin a travnatých porostů v památce zahradního umění, zámeckém parku a dosáhnout podobného vzhledu navazujícího na minulost, a to na základě studia literatury, archivních dokumentů, obdobných zásahů a provedených analýz. Znovuzaložení porostů a pravidelná péče o ně umožní opět bezpečné užívání parku ze strany veřejnosti a vzdělávacích institucí. Představen je takový postup prací, jehož prostřednictvím lze dosáhnout podobného vzhledového účinku i v současnosti. Postup při obnově zahrady přihlíží k různým aspektům památkové péče o historické zahrady a parky a respektuje podobu dle dochovaných historických dokumentů. Vytvořené řešení poskytuje obnovu typických pruhledů na zámek a městys Doudleby nad Orlicí. Podstatou projektu jsou taková opatření, která zajistí kvalitu a životnost porostu, povedou ke zlepšení zdravotního stavu a vitality stávajících stromů a k nové výsadbě dřevin. Úprava a výsadba nových dřevin zhodnotí původní kompozici s důrazem na její obnovu a zvýší historickou a oživlou hodnotu objektu. Dřeviny mají z hlediska vlastní sadovnické kompozice různé poslání s ohledem na prostorové i časové uspořádání. V rámci celkové revitalizace zeleně zámeckého parku v Doudlebách nad Orlicí dojde k ošetření dřevin a bude provedena doplňková výsadba.

3 Literární rešerše

3.1 Renesance a umění

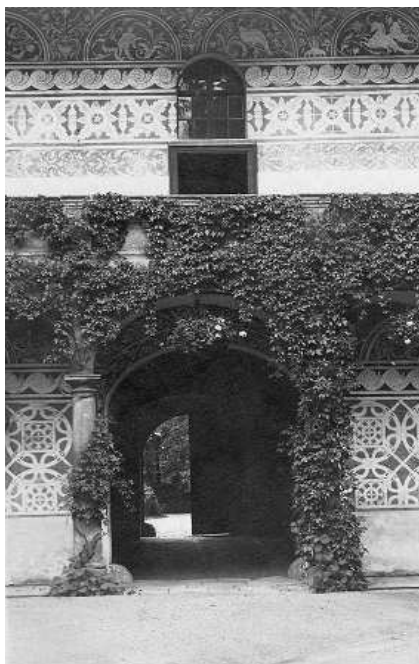
V 16. století nadchla celou Evropu renesance. Pojem renesance pochází z italského spojení „rinascita dell arte antica“ a značí „znovuzrození“. Na rozdíl od Itálie nebyla ovšem projevem snahy vzkřísit antické umění a nastolit klasicismus. Ve vědomí tehdejších lidí, roznícených osvoboditelským rozmachem reformace, se probudila živá touha po vědění. Velcí duchové doby nemohli zůstat nevšímaví k onomu mohutnému hnutí vzdělanosti, encyklopedického vědění a důvěry ve zkušenost rozumu, v němž spočívala sama podstata renesance. Ideál krásy nebyl sen, nýbrž sama skutečnost veškerého života. Touha po pravdě a kritická nezávislost připravovaly cestu vědeckému myšlení moderní doby. Pozoruhodné příklady renesanční architektury najdeme zejména v českých zemích. Český a uherský král Ferdinand I. Habsburský povolal do Prahy, ještě než se stal císařem, Itala Paola della Stella, jenž zde roku 1538 zahájil stavbu královského letohrádku v Praze s lodžíí, vynikajícího, celistvě koncipovaného díla, zbudovaného jako součást zakládané zahrady, a patrně nejčistší renesanční architekturu mimo italskou půdu. Italský vliv v českých zemích výrazně uplatnil v řadě půvabných arkádových nádvoří zámků (Pijoan, 1980).

Obrázek č. 1: Královský letohrádek v Praze

25. 02. 2016 Dostupné z <<http://www.praguecityline.cz/prazske-pamatky/prazsky-hrad-kralovsky-letohradek>>

Renesance byla v našich zemích zlatým věkem nástěnného malířství. Vznikla tu nespočetná díla, zajímavá ovšem většinou především ze zřetele kulturně historického. Fasádové malířství bylo v českých zemích novým druhem. Exteriér byl zpravidla zdoben sgrafitem, kresebnou technikou toskánského původu, která však pronikla i do Říma a severních oblastí Itálie (Blažíček a kol. 1989).

Obrázek č. 2: Sgrafitová výzdoba doudlebského zámku (foto soukromý archiv zámku)

Období renesance, nového rozkvětu, nepřináší jasné řešení, i když obrazový prostor se už značně zcelil a pozbyl své dosavadní mezerovitosti. Místo náznaků se již setkáváme s perspektivně podanými tvary. V dobách, kdy ještě neexistovalo letecké fotografování, si lidé své představy kreslili. Zpočátku v geometrických značkách, ale později, právě od renesance, kdy už měli znalosti lineární perspektivy, konstruovali obrazy přesvědčivé a věrné, jasné a přehledné. Letecké snímky našeho území se začaly pořizovat na konci 30. let 20. století. Renesanční zahradní umění se vrací ke starým antickým vzorům římských zahrad. Popis pravidel pro zahradní umění, který čerpá z prací antického architekta Vitruvia, říká, že vila v zahradě má být postavena na vyvýšeném místě umožňujícím výhled do krajiny. Musí být snadno a velmi jednoduše dostupná v příjemném prostředí kvetoucích luk a čistých pramenů, vysázených listnatých stromů.

V zahradě pro „odpočinek a potěšení“ nesmělo chybět místo určené hrám (plaisance) a plocha pro konání slavností (prato). Šlo většinou o rovné hliněné, pískové, dlážděné nebo travnaté plochy. Další část v okrasné zahradě mohla tvořit pečlivě udržovaná květnice (giardini) v blízkosti domu (Straková a kol. 2015).

Návod jak správně založit zahradu, přinesl na sklonku renesanční éry Angličan Francis Bacon (1561 – 1626). Uveden je v jeho eseji *Of Gardens*. Uvádí v ní, že v dobře založené zahradě by měla být „stálá zeleň a rostliny kvetoucí od února do listopadu, zahrnující prostor sladkými vůněmi. Pravidelně založené záhony, pergoly, fontány, aleje poskytující stín“. Na dalším místě se pak v eseji konstatuje že „není pro oči hezčí pohled než krátce střižený trávník“ (Seifertová, 2001).

3.2 Zahradní tvorba v období renesance

Renesanční zahrada obnovila ve výstavbě princip převzatý z antiky, respektující hmotnost materiálu a konečnost prostoru, z jehož jednotek se skládá. Pravidelnost, osovost, vyváženost tvoří klasickou formální zahradu renesance. Z uvedených popisů nám je známé, že důležitou část zahrady tvořila volně travnatá plocha. Ta navazovala na dříve středověké květinové louky. Už v 17. století se projevil rozdíl v pojetí trávníků v Anglii a ve střední Evropě. V Anglii, kde bylo více srážek, se prosadil velmi nízce střižený, v Evropě se uplatnil trávník s větším podílem dvouděložných bylin. Travnaté pásy doprovázely pravidelně tvarované dřeviny nebo řady soch (Čechovská, 2003).

Travnaté porosty se vzhledem k funkci parterů (částí parku či zahrady před průčelím budovy) velmi pečlivě udržovaly a kromě vlastního kosení se jejich okraje pravděpodobně zastříhovaly nůžkami. Dezalier ve svém díle, vydaném v roce 1747, uvádí, že tráva by se měla ve francouzských barokních zahradách zkracovat minimálně jednou měsíčně, ale raději dvakrát. Vyjádřil obdiv k trávníkům v anglických zahradách, které se měly v této době zkracovat až dvakrát týdně (Wimmer, 2012).

Zahrady období renesance představují významný přelom v dalším rozvoji evropského zahradního umění. Myšlení scholastického středověku je zatlačováno humanistickou kulturou, filozofií, vědou, náboženství přestává být jedinou funkcí umění. Zcela zásadní vliv na rozvoj renesančních zahrad v Evropě, a tedy i u nás, měly italské renesanční zahrady navazující svým pojetím na antické myšlenkové tendence a racionální přístupy k životu a k umělecké tvorbě.

V souladu s nástupem těchto nových myšlenkových proudů, jejichž konkrétním projevem byla touha jedince po svobodném uplatnění a radosti z pozemského života, se nutně změnily i názory na celkové pojetí zahrad. Mění se zejména kvantitativní možnosti dalšího rozvoje zahrad. Místo těžko dostupných hradů se staví zámky s vhodnými podmínkami pro realizaci zahrad a parků (Mareček, 1992).

U těchto zahrad a parků je kladen velký důraz na výtvarný soulad zámku se zahradou. K vytváření rytmu se využívaly zahradní cesty. Pro tento sloh, aby vynikla jeho působivost, je potřeba velkých ploch.

V politicky nestabilní atmosféře Německa v 17. století, kdy moc byla křehká a pomíjivá a knížecí krajina byla často tvořena jako symbolický výraz absolutistické moci a prosazování kontroly nad potenciálně vzpurnými městskými úřady. Karlsruhe, jež vzniklo v roce 1715 za markraběte Karla Wilhelma z Baden-Durlachu, dokazuje toto tvrzení svými síťovými uličkami paprskovitě vybíhajícími do stran od zámku. Jejich neurčitá délka činí celou okolní krajinu takovou, že se jeví podřízená hlavnímu účelu (Rogers, 2001).

Stejně jako renesanční stavební sloh svou střízlivostí přestal vyhovovat zbohatlé a náročné šlechtě, i v zahradním umění se projevila snaha obohacování dekorativními prvky. Objevují se pestré barevné ornamentální výsadby květinových koberců, zaoblují se rohy, dřeviny se stříhají do různých tvarů, zahrady se doplňují bludišti, napodobeninami zřícenin a římských vodopádů (Böhm, 1988).

V průběhu 18. století zaznamenáváme vedle sebe existenci formálních, ale i krajinářských zahrad. Na rozdíl od renesance, která převáděla prostor do plochy, rozvíjel barok prostor do hloubky: odtud pramení jeho dynamičnost, jež nutí zrak, aby postupoval vpřed a zase se vracel ve snaze postihnout tvar. Proto také se barok zřekl čtvercové sítě z vertikál a horizontál, patřící k principům renesance a kladl důraz na šikmé a zakřivené linie a pokroucené plochy. Proto si oblíbil nápadné skruty, dynamické a kypivé tvary, světelné účinky a obrysy nejasně se rýsující v polostínu (Pijoan, 1980).

V přísně formální zahradě baroka je rozvolněný vzhled využíván pouze okrajově. Barokní zahrada je typickým produktem evropského umění 17. a 18. století. Podstata barokního zahradního umění směřuje k představě nekonečného a neomezeného prostoru. Stavební hmota spěje v barokním pojetí k odhmotnění v celkovém jednolitým prostorovém pathosu oproti renesanci, která zdůrazňovala trojrozměrnost architektury. Barokní zahrada usiluje o výraznost použitím kontrastu v detailech – zvětšuje svá měřítka na úkor jemnosti detailu. V rozlehlých kompozicích cesty lemují tvarovaným stromovím (Pacáková-Hošťálková a kol. 1999).

3.2.1 Anglické renesanční zahrady

Anglické renesanční zahrady byly vybudovány mnohem později a pod francouzským vlivem. Byly dále přizpůsobovány novým vlivům, a tak se téměř nezachovaly (Böhm, 1988).

Potlačení přírodního vzhledu zahrad bylo vykompenzováno v anglické krajinářské škole. Přes malby C. Lorraina nebo N. Poussina, kteří na svých plátnech zachycovali představy dokonalé, heroické krajiny, se do zahradního umění zobrazila antika. Došlo ke zformování zcela nové krajiny, tvořené systémem přírodních složek. Použito bylo nekonvenční využití travin a dřevin v zahradní architektuře. Specifické podnebí ani vztah Angličanů k přírodě nedovoloval využít přísné tvarování dřevin, a tak je zde snaha o napodobení přírody i o její idealizaci. Cesty zde nemají dekorativní účel, jsou přirozenou spojnicí nejdůležitějších částí parku. Procházejí jak stinnými partiemi, tak i prosluněným volným prostorem. Dřeviny se vysazují ve skupinách i soliterně. Vznikají jezírka, rybníky, mosty z přírodních materiálů. A nesmí chybět průhledy do okolní krajiny, které zvyšují zajímavost a přirozenost celé kompozice.

3.2.2 Italské renesanční zahrady

Základ architektonickému typu zahrady, tzv. italské renesanci, položila v 16. století Itálie. V 17. století toto umění vrcholí a je dodnes poučné. Terén, ve kterém byly stavěny italské vily a paláce, podmiňoval terasovitou úpravu zahrad, jejichž doplňkem byla schodiště, balustrády, vázy, sochy apod. Pro tento sloh, aby vynikla jeho působivost, potřeboval velké plochy. Přísná symetričnost budov vyvolávala potřebu uplatnění symetrie i v zahradě. Tomu byl podřízen i výběr vhodných okrasných rostlin, které buď rostly pravidelně, nebo se daly tvarovat. Oblíbenou dřevinou zůstává cypřiš (*Cupressus*), pěkně kontrastující s používaným bílým mramorem. V té době vznikla i typická úprava před budovou – tzv. giardinetto, což je pravidelná úprava plochy rozdělené nízkými živými plůtky na květinové záhony, doplněná rostlinami v nádobách, fontánou, popřípadě bazénem. Cesty tohoto prostranství byly dlážděny (Böhm, 1988).

Renesanční zahrada je spjata s mateřskou zemí Itálií, v níž se renesanční myšlenka zrodila z humanistického cítění a ovládla od počátku 15. století na dobrých sto let celý Apeninský poloostrov. Do ostatních zemí se renesance šířila s jistou retardací. Teoretik renesančního umění Leone Battista Alberti ve svém díle *De re aedificatoria libri X.*, které ukončil na přelomu let 1451 a 1452 a které je dochováno též v knihovně olomouckého biskupa, vyslovil tezi, že zahrada je pokračováním domu. Architektonická vázanost je také hlavním rysem renesanční zahrady, protkané sítí pravouhlých cest, lemovaných střihanými plůtky a stěnami ze stálezelených materiálů. Zvláštní část renesanční zahrady tvořil bosket, hustě vysázený

lesík (bosco) stromů, poskytujících stín. Oblíbené bylo i loubí, kde se uplatnil břečťan a vinná réva (Pacáková-Hošťálková a kol. 1999).

3.2.3 Francouzské renesanční zahrady

Renesanční přístupy k tvorbě zahrad mají zcela rozhodující význam pro další rozvoj zahradního umění i proto, že dochází ke vzájemné spolupráci a syntéze všech zúčastněných oborů výtvarného umění. Jejich existence zapustila mezi nejširšími vrstvami lidí hluboké kořeny a připravila půdu pro další následný rozvoj zahrad (Mareček, 1992).

Francouzské renesanční zahrady čerpaly z italských vzorů, ale nebyla zde dodržena italská symetričnost budovy a zahrady, a tím ztrácely francouzské renesanční zahrady působivost (Böhm, 1988).

Ve francouzské renesanční zahradě nebyl ponechán prostor na přirozený růst porostů.

3.2.4 České renesanční zahrady

Renesanční zahrady byly charakteristické svým pravidelným geometrickým, často až jednotvárným architektonickým členěním a sestavou čtverců či obdélníků. Tyto plochy a jejich sestavy byly vyplňovány trávničky, záhony, různými ornamenty tvořenými kamennou dříví, stříhanými plůtky nebo tvarovaným labyrintem (Mareček, 1992).

Ve Střední Evropě vznikají tři typy renesanční zahrady. První jsou zakládány jako novinka na často nepravidelných plochách středověkých hradů a klášterů (např. zahrada v Jindřichově Hradci a v Telči), další vznikají za hradbami jako samostatný „libosad“ (např. Královská zahrada v Praze) a třetí jsou realizovány u nově budovaných zámků a paláců, jako jejich záměrná součást např. zahrada se zámekem v Bučovicích (Mareček, 1992).

3.3 Památková péče v České republice

Památková péče zajišťuje ochranu kulturního dědictví. Dotýká se nejen orgánů veřejné správy, ale především velmi širokého okruhu subjektů, vlastníků kulturních památek a vlastníků nemovitostí ležících v památkově chráněných územích. Výkon veřejné správy na úseku památkové péče je v České republice decentralizován. Cílem památkové péče je poznávat, chránit, uchovávat a zprostředkovávat a předat dalším generacím památkový fond. Základním právním předpisem je zákon o státní památkové péči č. 20/1987 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Při péči o vegetační složku památek zahradního umění je nutné vycházet ze základních mezinárodních dokumentů pro nakládání s památkami. Česká republika se připojila svým podpisem k Benátské chartě z roku 1964 (mezinárodní charta o zachování a restaurování památek a sídel) a Florentské chartě z roku 1981 (o ochraně historických zahrad).

3.3.1 Národní památkový ústav

Národní památkový ústav je odbornou a výzkumnou organizací státní památkové péče s celostátní působností. Jako státní příspěvková organizace ve smyslu platného zákona o státní památkové péči (zák. č. 20/1987 Sb., ve znění pozdějších předpisů) je řízena Ministerstvem kultury České republiky. V jednotlivých krajích zajišťují úkoly státní památkové péče v plném rozsahu daném zákonem a ve své územní působnosti územní odborná pracoviště. Územní odborné pracoviště v Josefově zajišťuje činnost Národního památkového ústavu pro území Královéhradeckého kraje (okresy Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov) v rozsahu zmocnění daných zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění. Na daném území se nachází 17 národních kulturních památek, 2 991 nemovitých a 3 275 movitých národních kulturních památek, 4 městské památkové rezervace, 2 vesnické památkové rezervace, památková rezervace Kuks, 20 městských památkových zón, 13 vesnických památkových zón a krajinná památková zóna Území bojiště bitvy u Hradce Králové. Odborní zaměstnanci územního odborného pracoviště v Josefově spolupracují jak s pracovníky výkonných orgánů státní památkové péče obcí s rozšířenou působností, tak i s pracovníky památkové péče Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Při výkonu památkového dohledu nad stavebními a jinými zásahy na památkově chráněných objektech a územích spolupracuje územní odborné pracoviště v Josefově pravidelně a na vyžádání jak s vlastníky objektů, které jsou kulturními památkami, tak s vlastníky ostatních objektů v úzké spolupráci s obecními úřady obcí s rozšířenou působností, které provádějí výkon státní správy (Broumov, Dobruška, Dvůr Králové nad Labem, Hořice, Hradec Králové, Jaroměř, Jičín, Kostelec nad Orlicí, Náchod, Nová Paka, Nové Město nad Metují, Nový Bydžov, Rychnov nad Kněžnou, Trutnov, Vrchlabí). Důležitá je rovněž spolupráce při koordinaci přípravy akcí obnovy kulturních památek ve vztahu k finančním příspěvkům z dotačních titulů Ministerstva kultury České republiky, která směřuje k optimalizaci a výběru akcí obnovy a jejich nejvhodnějšímu zařazení. Dále poskytují odbornou a metodickou pomoc vlastníkům a správcům památek.

Hromek (2014) popisuje, že činnost Národního památkového ústavu lze rozdělit na dvě základní skupiny:

- výzkum a vývoj, jakož i odborné a metodické činnosti usměrňující péči o památky ve vlastnictví a správě jiných subjektů a o památkově chráněná území;
- péči o soubor zpřístupněných kulturních památek, zejména státních hradů a zámků, které jsou v přímé správě Národního památkového ústavu, mimo to také poskytuje metodickou pomoc dalším vlastníkům zpřístupněných památek.

Národní památkový ústav vydává řadu odborných publikací, metodik, sborníků, katalogů k výstavám, výpravných obrazových publikací a dalších titulů a celou řadu propagačních materiálů. Soustředí se především na prezentaci odborných poznatků z oblasti památkové péče pro odbornou veřejnost a na zpřístupnění poznání našich památek široké veřejnosti. Jednou z řady odborných publikací jsou Zprávy památkové péče. Celostátní odborné oborové recenzované periodikum, které vychází od roku 1937 (od roku 2001 je rozšířeno o webovou stránku) je určeno zejména profesionálním pracovníkům památkové péče, ale také specialistům ze souvisejících oborů, vlastníkům památek a milovníkům kulturního dědictví.

3.3.2 Obce s rozšířenou působností

Obecním úřadům obcí s rozšířenou působností se k 1. lednu 2003, po zrušení okresních úřadů, připadl výkon funkce prvoinstančního správního orgánu na úseku státní památkové péče v případě řízení týkajících se kulturních památek a krajským úřadům řízení týkající se národních kulturních památek. Státní správu na úseku památkové péče vykonávají v přenesené působnosti. Odvolacími orgány jsou krajské úřady a Ministerstvo kultury České republiky.

Ochrana specifických hodnot památkově chráněných území musí spočívat v součinnosti orgánů státní správy, krajů, obcí, odborné organizace státní památkové péče a vlastníků nemovitosti. Autenticita historických sídel a jejich prostředí spoluvytváří kontinuitu mezi historickým vědomím národa a současností, která do ní v poslední době velmi silně zasahuje. Z těchto důvodů je nutná jednoznačná specifikace hodnot území a stanovení konkrétních podmínek jejich ochrany. Zvláštní pozornost je třeba věnovat krajinným zónám a archeologickým rezervacím.

4 Metodika

Provedeno bylo vyhodnocení rozborů a průzkumů současného stavu parkové úpravy historické zámecké zahrady, památky zahradního umění. Na základě analýz z realizace terénního průzkumu skládajícího se z charakteristických operací, jako je dendrologický průzkum, rozbor autenticity dřevin, a z interpretací různých typů archivního materiálu došlo k určení specifických postupů předcházejících zpracování projektu obnovy památky zahradního umění, která je kulturní památkou dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Postup zahradně architektonického řešení, ošetření dřevin a nová výsadba je v souladu se závazným stanoviskem orgánu státní památkové péče.

Komplexní památková obnova parku vychází z výzkumu materiálů Státního okresního archivu v Rychnově nad Kněžnou, Oblastního archivu v Zámrsku, ze studia českých i zahraničních publikací představujících specifické postupy, které předchází zpracování projektu obnovy památky zahradního umění.

4.1 Charakteristika území Doudleb nad Orlicí

Po roce 1989 se vrátil zámek se zahradou v Doudlebách nad Orlicí, zapsaný v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek České republiky od roku 1964 pod rejstříkovým číslem 30569/6 – 2276, po vyvlastnění státem v roce 1948 zpět rodu Bubna-Litic. Majetek spravoval Adam, jeho sestra Eleonora souhlasila a nevlastní bratři Patrick a Heinrich se nároku na podíl vzdali. Po deseti letech ale musela rodina do jeho hospodaření zasáhnout, bohužel majetek nevzkvétal, což bylo patrné při každé návštěvě v Doudlebách. Hrozilo zadlužení a rozebrání majetku.

Není naší volbou, v jaké rodině se narodíme. Kdo vlastní majetek, musí se o něj starat. Je to služba, ano, opravdová služba. Je posláním všech šlechtických rodů, aby svůj majetek obhospodařovaly. Narodila jsem se do rodu Bubna-Litic, a tak bylo mojí povinností správu zámku v Doudlebách přijmout (Dujková, 2014).

Na řadu tak přišlo řešení základní otázky budoucího využití areálu a zpřístupnění objektu zámku a zámecké zahrady široké veřejnosti. Po dlouhá léta neudržovaný a zanedbaný areál vyžadoval komplexní obnovu. Té předcházelo i objasnění vývoje historické kompozice zahrady.

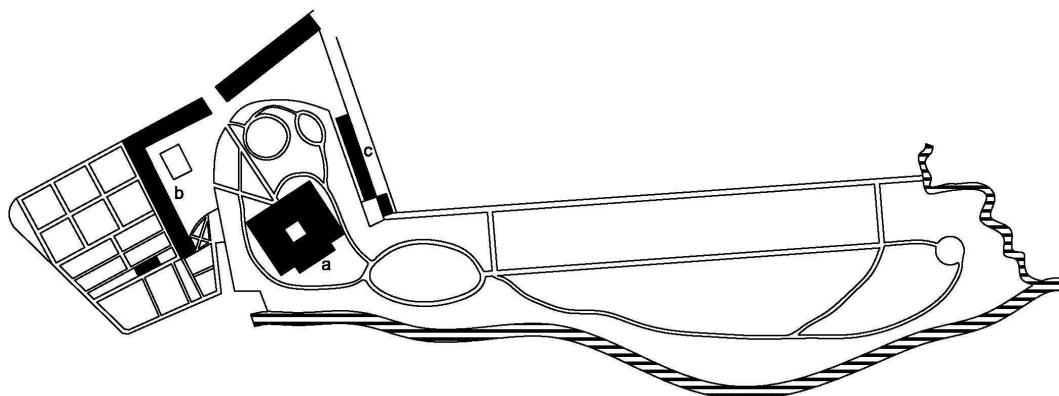

Obrázky č. 3 a 4: Zámek a zámecký park (foto Lenka Faltysová)

4.1.1 Popis místa řešeného území

Řešený zámecký park se nachází na území Královéhradeckého kraje v katastrálním území Doudleby nad Orlicí, na pozemcích parcelní čísla 109, 116/1 a 1432. Park je situován ve východní části. Současným vlastníkem parku je paní Barbora Tomášková, vnučka Eleonory Dujkové, rozené Bubna-Litic.

Přístup k zámeckému areálu vede přes hospodářský dvůr, od kterého je vlastní sgrafity zdobený renesanční zámek (r. 1585, upraven raně barokně koncem 17. století) oddělen parkovou úpravou se starým stromovím a novějšími trávníky. Hlavní přírodně krajinářský parčík se táhne od nedávno renovované zámecké budovy v podobě podlouhlého palouku přerušného skupinou stromů a lemovaného kulisami starších dřevin. Park byl založen začátkem 19. století u soutoku Divoké Orlice a Desné (Heike, 1984).

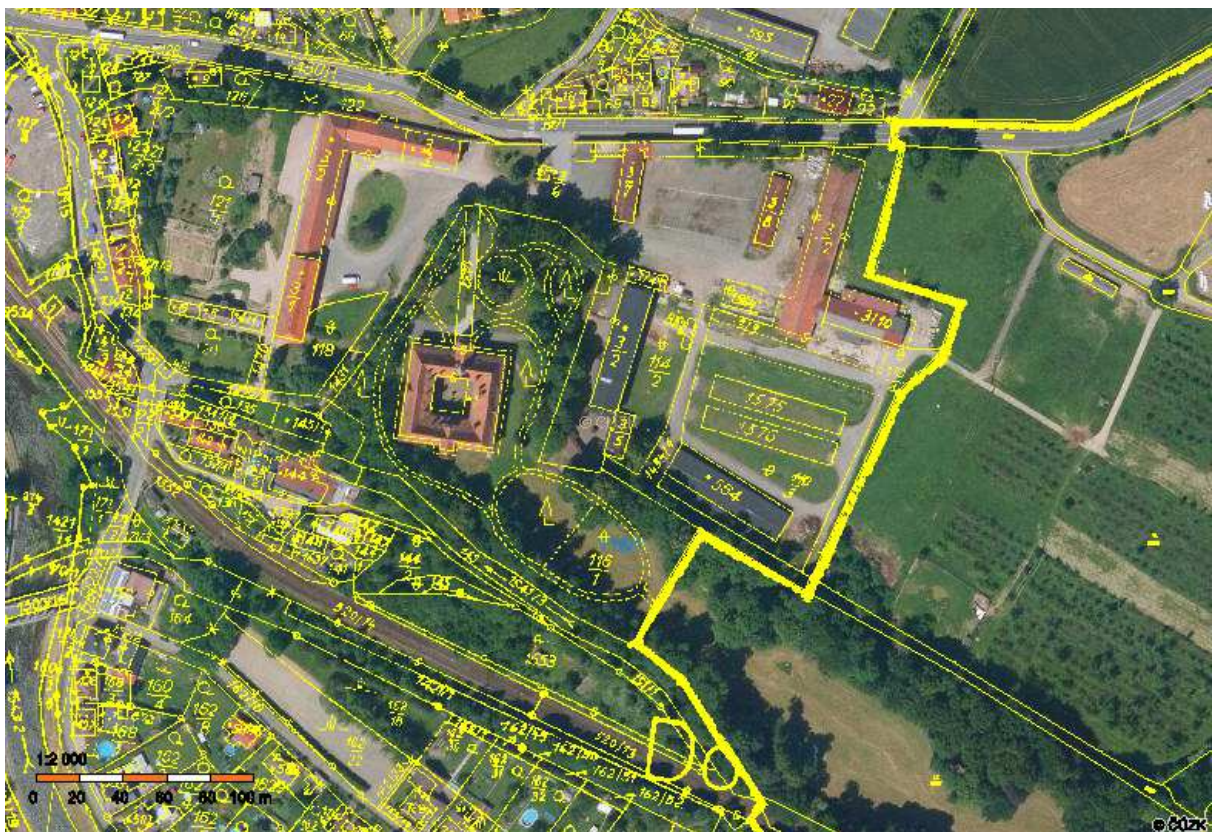
Obrázek č. 5: Doudleby nad Orlicí v roce 1840, podle katastrální mapy: a – zámek, b – hospodářské budovy, c – špýchar (Heike, 1984)

Park je vytvořen jako úzká dispozice v krajinářském slohu a komponován jako dlouhý průhled na zámek. Rozloha parku činí 3,76 ha a jeho nadmořská výška se pohybuje kolem 290 m. Park byl vyvinut v kompoziční návaznosti na pozdně renesanční a později upravovaný zámek. Počáteční renesanční etapa výstavby čtyřkřídlého zámku na místě starší tvrze proběhla v letech 1585 - 1590 pro Mikuláše st. Bubna. Vestavba nádvorních arkád se uskutečnila okolo roku 1670 a raně barokní adaptace v letech 1670 - 1690 pro Františka Adama z Bubna. Založení parku bylo realizováno v kompoziční vazbě na zámek již v roce 1809, tedy před zásadními stavebními úpravami raně barokního objektu Kirchnerovou restaurací zámku roku 1886. Vytvořena byla úzká dispozice s jednou osou a jednou okružní cestou, komponovaná jako dlouhý průhled na zámek (původní park roku 1872 násilně rozdělila železnice, dnes existuje pouze část u zámku). Koncepční sepětí zámku s parkem obstarávají přední i zahradní průčelí zámku s vystupujícími věžovitými rizality (výstupky). Na rizalit vstupního průčelí, opatřený renesančním portálem, navazuje přímočará, v ose vedená větev pěších přístupových cest vstupní části parku, vytvářející zároveň předěl mezi zámkem a k němu původně příslušejícím hospodářským dvorem. V travnatých polích po obou stranách přístupové cesty jsou soliterní dřeviny, které pro okamžik vstupu plní úlohu vegetačního rámu předního průčelí zámku. Hlavní část parku navazuje na zahradní průčelí. Hmotová seskupení dřevin jsou posazena a modelována jako průhledy, ve kterých zámek při zpětném pohledu působí jako dominant a pohledový uzávěr. Ze sortimentu dřevin jsou vyzdvihovány exempláře cypříšku nutkajského (*Chamaecyparis nootkatensis*), mohutného červenolistého dubu letního (*Quercus robur* 'Atropurpurea'), růžově pestrého a červenolistého buku lesního (*Fagus sylvatica* 'Roseo-marginata', 'Atropunicea'). Na kompatibilitě organismu zámku s parkem, který zámek obklopil později, má mimořádný podíl noblesa hmotového uspořádání dřevin. O její uchování se přičinila regenerace dřevinného základu a travnatých ploch v letech 1967 - 1968 a v letech 1985 - 1989, odborně připravená a vedená Františkem Dobrkovským (Vošahlík, 1967).

4.1.2 Základní údaje

Řešený zámecký park se nachází na území Královéhradeckého kraje na katastrálním území obce Doudleby nad Orlicí. Park je situován ve východní části. Do zájmového území náleží následující pozemkové parcely v katastrálním území Doudleby nad Orlicí 631426:

Parcelní číslo	Druh pozemku	Využití	Výměra (m ²)	Vlastnické právo
109	ostatní plocha	Zeleň	13271	Tomášková Barbora
116/1	ostatní plocha	Zeleň	24006	Tomášková Barbora
1432	ostatní plocha	ostatní komunikace	414	Tomášková Barbora

Obrázek č. 6: Ortofotomapa

05. 03. 2016 Dostupné z <<http://nahliznidokn.cuzk.cz/ZobrazObjekt>>

4.1.3 Přírodní podmínky

Podle geomorfologického členění České republiky je zájmové území zařazeno do:

Systém: Hercynský

Provincie: Česká vysočina

Subprovincie: Česká tabule

Oblast: Východočeská tabule

Celek: Orlická tabule

Podcelek: Třebechovická tabule

Okrsek: Černilovská tabule

Černilovská tabule severozápadní část Třebechovické tabule, plochá pahorkatina v povodí Orlice (na J), Dědiny (na V) a Labe (na Z), na slínovcích (jemnozrnná hornina složená převážně z jílových minerálů), jílovcích a spongilitech (jemnozrnných křemičito-vápenatých slínovcích) spodního a středního turonu a svrchního turonu až coniacu, s pleistocenními říčními štěrky a písky, eolickými písky a sprašemi, slabě rozčleněný erozně denudační reliéf se strukturně denudačními plošinami a plochými hřbety v oblasti libětické antiklinály (s jílovickým zlomem), se zbytky staropleistocenních říčních teras Dědiny na svědeckých vrších a pokryvy a závějemí spraší a navátých písků: nejvyšší bod Vysoký Újezd 321 metrů, významné body Čičínská 281 metrů, Hříby 294 metrů, Lohová 311 metrů, Spáleník 285 metrů, Tranecký kopec 274 metrů, Turek 309 metrů. Oblast málo zalesněná smrkovými porosty a borovými porosty s příměsí smrku; dančí zvěř, zajíc. Státní přírodní rezervace Chropotínský háj o rozloze 18,7 ha (zbytky lužního porostu se starými duby, jilmy a jasaný, hnízdiště ptactva).

Ekologická charakteristika území zahrnuje společenstvo širokých niv potoků v kolinním výškovém geografickém stupni (pahorkatinný, převážně mezi 220 - 320 m n. m.), navazující na polohy úvalových luhů. Porůstá též okraje slatinišť i mírné terénní deprese s pomalu tekoucí podzemní vodou. Je typickým společenstvem bažantnic. Půdním typem jsou gleje (velmi podmáčená místa, půda občas zcela prosycená vodou), anmór (náslat'), fluvizem (půdy nacházející se v nivách řek a potoků), pátý nejrozšířenější půdní typ v ČR (hnědá vega, černice). Dřeviny pro silniční stromořadí: hybridy topolů, *Fraxinus excelsior*, méně *Tilia cordata*, *Acer pseudoplatanus*.

4.1.4 Zhodnocení výchozího stavu kompozice

Zahradně architektonická a krajinářská kompozice má některé zvláštnosti, kterými se specifikuje mezi ostatními obory umění. Její pozorovatel do ní přímo vstupuje, a stává se tak její přímou součástí, takže při jejím vnímání může mít mnoho dalších vjemů a zážitků. Zahrada, park i krajina nejsou zpravidla pouze jediným obrazem – kompozicí, ale vždy jejich vzájemně návaznou sestavou (Mareček, 2005).

Terénní průzkum zahrady představuje činnosti, které mají za cíl posbírat data na základě skutečnosti zjištěných in situ. Tato získaná data velmi významně doplňují, potvrzují a upřesňují informace získané archivním průzkumem, z písemných pramenů, ikonografie a kartografie.

Zámečník a Šimek (2015) konstatovali, že problematika terénních průzkumů ve vztahu k obnovám památek zahradního umění není doposud systematicky zpracována. Dílčí průzkumy popisují např. oborově zaměřené projekty aplikovaného výzkumu a vývoje NAKI (Národní a kulturní identita), které jsou nyní v různém stupni rozpracovanosti.

Průzkumy jsou zatím uskutečňovány standardně, dle obecného rámce. Základem je katastrální mapa. Pro provedení terénních průzkumů má základní význam. Stanoví nám hranice objektu. A nejen to, ukáže nám vnitřní dispozici zahrady k termínu jejího pořízení, lokalizuje nám objekt a průběh cest. Čím přesnější máme disponibilní podklady, výškopisné zaměření a polohopisné zaměření, na kterém záleží především, tím kvalitnější bude terénní průzkum. Pro tyto potřeby a potřeby následného zpracování projektové dokumentace se vyhotovuje zaměření ve 3. třídě přesnosti dle platných ČSN.

Pokud existují, lze využít i dobová vyobrazení, malby nebo kresby. U nich je nutno prověřit reálnost zachycených skutečností. Pokud máme k dispozici fotografii stejného místa, je nutné provést vzájemné porovnání zobrazovaných skutečností. Při návrhu obnovy vycházíme z věrohodnějšího materiálu a tím je přednostně historická fotografie.

V rámci terénní práce v zahradě se provádí klasifikace skladebných prvků zahrady. Jde především o identifikaci se zákřesem – pasport zahrady. Ten má za úkol zdokumentovat všechny vegetační prvky, které skládají prostorotvornou složku zahradní architektury. Pro jejich klasifikaci je možné zvolit detailní přístup. Ten nám určuje další postupy při obnově a další péči (např. zápoj, dřeviny listnaté, jehličnaté). Jednoduchými vegetačními prvky jsou solitérní stromy či keře, složenými vegetačními prvky soubory stejných stromů a keřů, kombinovanými pak porosty stromů s podrostem keřů.

V naprosté většině obnovených zahrad a parků jsou využívány existující dřeviny. Dřeviny, které by mohly být využitelné, je třeba posoudit. K tomu nám slouží dendrologický průzkum, tedy zjištění vybraných vlastností dřevin a posouzení jejich stability. Je prováděn jako součást projektové dokumentace obnovy zahradní památky.

Zámecký park lze rozdělit na dva logické celky. První z nich je rovinatá plocha se solitérami před renesanční zámeckou budovou. Tato plocha je rozdělena na dvě části hlavní příjezdovou cestou, která vede k budově od severního kraje parku. Přední průčelí zámku je tak rámováno několika solitérními stromy ve dvou travnatých polích po stranách hlavní příjezdové cesty. Zadní část zámeckého parku byla založena v kompoziční návaznosti na zámeckou budovu. Park je vytvořen jako úzká dispozice s jednou osou komponovanou jako dlouhý průhled na zámek. Průhled modelují hmotová seskupení dřevin po obvodu lučního porostu. Zámek ve zpětném pohledu působí jako pohledový uzávěr a dominanta.

4.1.5 Druhovú skladba dřevin

Koblížek (2006) shrnul poznatky o jehličnatých a listnatých dřevinách, pěstovaných v parcích a zahradách v České republice. Popisuje jednotlivé rody a druhy jehličnatých a listnatých dřevin, uvádí zeměpisné rozšíření, ekologické nároky a použití v krajinářství.

Dřeviny, které se používají pro parkové a krajinářské účely, jinak také označované okrasné dřeviny, se v různých obdobích vývoje zahradních úprav používaly v různé skladbě. V období renesance byl celkový počet používaných druhů poměrně omezený. Vybírány byly především takové, které bylo možno spolehlivě tvarovat, případně i ty, které při velkorysejším použití vytvářely výrazné kompaktní hmoty. Jednalo se o habry (*Carpinus*), babyky (*Acer*), lípy (*Tilia*). Machovec (1982) uvádí, že typickou dřevinou pro nižší živé ploty slohového období renesance a baroka byl ptačí zob (*Ligustrum*), ze stálezelených krušpánek (*Buxus*), z jehličnatých pak hlavně tis (*Taxus*).

Druhovú skladba dřevin zámecké zahrady je tvořena převážně domácími druhy listnatých stromů – převažuje kosterní dřevina lípa srdčitá (*Tilia ordata*), javor mléč (*Acer platanoides*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), habr obecný (*Carpinus betulus*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*), buk lesní (*Fagus sylvatica*) a místy dub letní (*Quercus robur*). Sortiment je doplněn několika jehličnatými druhy, z nichž převažují smrky (*Picea*).

Mezi nejvýznamnější dřeviny, které většinou fungují jako solitéry, patří například cypřišek nutkajský (*Chamaecyparis nootkatensis*), červenolistý dub letní (*Quercus robur* 'Atropurpurea' – 0,96 m, 10,0 m a 8,1 m), růžově pestrý a červenolistý buk (*Fagus sylvatica* 'Roseo-marginata', 'Atropunicea') a překrásný exemplář borovice hedvábné (*Pinus strobus*). Některé taxony jsou pravděpodobně ještě pozůstatky původní kompozice, avšak není jich mnoho. Mezi nejvzácnější patří stará a mohutná lípa srdčitá (*Tilia ordata*), která je významnou solitérou rámuující průčelí zámku. Další významnou dřevinou byl právě jeden z červenolistých buků (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), který stál v hlavním průhledu na zámek v zadní části areálu. Tento exemplář, který byl významnou dominantou parku, bohužel zničil orkán Emma, který na jaře roku 2008 zasáhl Českou republiku. Původní keřový podrost byl ve velké míře odstraněn. Mezi původními keřovými druhy byly zastoupeny především domácí a zdomácnělé druhy, jako například líska obecná (*Corylus avellana*), šeřík obecný (*Syringa vulgaris*), bez černý (*Sambucus nigra*), brslen evropský (*Euonymus europaeus*), zlatice (*Forsythia*) či svída krvavá (*Swida sanguinea*). Mezi solitérami a v záhonových výsadbách se vyskytují i další druhy – magnolie (*Magnolia*) hortenzie (*Hydrangea*) či zimoztráz (*Buxus*). Podrostové patro se v minulosti silně rozrostlo a vytvářelo dojem neudržované plochy – dnes jako extrémní protiklad keřové patro chybí téměř zcela. Zachovalo se pouze v jižní části parku oddělené plotem s podezdívkou. Bylinný podrost je typický výrazným jarním aspektem s převahou sasanky hajní (*Anemone nemorosa*). Volné plochy v okolí zámecké budovy jsou tvořeny intenzivním, pravidelně koseným parkovým trávníkem. Otevřené plochy v zadní části parku představují extenzivní luční trávník s mezofilními druhy.

4.1.6 Historický rozbor

Původní česká rytířská rodina Bubna-Litic pocházela ze západních Čech. Sídlili na hradě Buben, jehož nesli jméno a erbovní znaky. Poté, co koupili hrad Litice v roce 1562, jsou povýšeni do panského stavu a v roce 1644 získávají titul hraběcí. V roce 1590 dokončil Mikuláš Bubna starší stavbu doudlebského zámku v duchu renesance. Tento styl přišel do Čech téměř o sto let později. Šlechta opouští hrady a stěhuje se do vzdušnějších a uvolněnějších zámků. V té době je dvůr doudlebského zámku obestavěn ze všech čtyř stran a doudlebský zámek je chráněn.

Po dokončení stavby je zámkem loveckým a majitelé ho obývají pouze v létě. Prostor za zámkem je v této době využíván jako obora.

Výraznějších stavebních změn zámek doznal až v době Františka Adama Bubna, kdy v letech 1670 - 1690 dal přistavět raně barokní štíty a nechal zakrýt zevní sgrafita vrstvou omítky.

Takováto stavba si žádá bezpochyby i odpovídající úpravu zahrady, parku. Starší dokumenty dokládající podobu parku před rokem 1809 se bohužel nedochovaly. Prostor před zámkem nesl prvky renesanční zahrady.

V roce 1809 Bubnové za zámkem v Doudlebách vybudovali park v anglickém stylu. Na rozdíl od parků francouzských zde byl ponechán prostor pro přirozený růst porostů. Dokladem toho, že byly pravidelně upravovány záhony s buxusovými plůtky vymezeními pravoúhlé plochy, zřejmě pro výsadbu trvalek a letniček, jsou dobové fotografie. Kompozičně i po příchodu krajinářského parku zůstávaly záhony s buxusovými plůtky až do 20. století zachovány. Trend krajinářských parků v 19. století však původní renesanční charakter narušil. Z vytvořeného typického anglického parku za budovou zámku bohužel krajinářské prvky pronikly i do přední části zahrady. Podle nejstarších dochovaných mapových podkladů, otisků stabilního katastru z roku 1840 lze usuzovat, jaká byla historická podoba krajinářské kompozice. Park za zámkem byl od počátku po celém obvodu lemován smíšenými porosty dřevin, přičemž středem parku se táhla travnatá plocha. Ta jako hlavní kompoziční osa vede pohled návštěvníka k budově zámku. Část parku tady patrně byla jistou dobu využívána i jako chmelnice. Přístup do parku byl zajištěn dvěma okružními cestami.

Průhled na zámek byl po mnoho let narušen výsadbou solitérního červenolistého buku (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), který byl do průhledu zasazen v průběhu 19. století. Ten se dochoval v kompozici až do nedávné minulosti, kdy v roce 2008 podlehl síle orkánu Emma. O tom, zda jeho umístění do hlavní osy parku patří, je dnes už pouze možné jen diskutovat.

Z historických mapových podkladů je vidět existující blíže nedefinovaná zpevněná plocha, která navazuje na okružní cestu na konci parku. Tato plocha mohla poskytovat a také dnes poskytuje nerušený výhled na dominantní zámeckou budovu, na jejíž fasádě se rýsovala silueta červenolistého buku (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea').

Parková úprava v okolí zámku a především před jeho průčelím byla zjevně od počátku zakládána a udržovaná s větším důrazem na formalitu a reprezentativnost. Podle původní krajinářské kompozice byla plocha parku roztříštěna na malé travnaté úseky pomocí složité cestní sítě vedené v serpentínách. V travnatých polích byly a dodnes jsou doplněny solitérní dřeviny. Ty při vstupu do parku rámují pohled na renesanční zámek.

Obrázek č. 7: Historická fotografie zámku (rodinné album majitelů)

Při vstupu do parku hlavní branou je vidět na dochovaných dobových fotografiích výsadba nižších okrasných keřů, které lemovaly cesty a rámovaly tak pohled na budovu zámku. V severovýchodní části před zámekem, kde je dnes nová výsadba keřů, se původně nacházela dokonce malá vodní plocha. Ta byla ovšem patrně zrušena již v průběhu 19. století. Další dochované fotografie její existenci nepotvrzují. Jediné změny v parku jsou zaznamenány v 70. letech 20. století, kdy proběhla regenerace dřevitého základu a travnatých ploch vedená Františkem Dobrkovským. V této době došlo nejen k obnově zanedbaných vegetačních prvků, ale rovněž k obnově cestní sítě. Před budovou zámku bylo zjednodušeno již zmíněné vedení cest a došlo k odstranění barokních prvků v podobě záhonů růží a ornamentu ze stříhaného zimostrázu (*Buxusu*). Ty sem byly nevhodně doplněny v pozdějších letech existence krajinářského parku (pravděpodobně koncem 19. století s trendem znovunavracení k historickým slohům).

K žádným dalším větším úpravám v kompozici ani v dřevinné skladbě od té doby nedošlo. Veškeré zásahy byly prováděny jen v nejnutnějším rozsahu. Současná kompozice odpovídá úpravám realizovaným právě v 70. letech minulého století. Je nezbytné zajistit rozsáhlejší péstební opatření a začít pracovat na postupné obnově vegetačních prvků a tím i z hlediska zájmů státní památkové péče zachovat, ale i výrazně posílit dotčené kulturně historické hodnoty této památky zahradního umění.

5 Praktická část

Základním nástrojem pro analýzu současného stavu vegetace památky zahradního umění je inventarizace dřevin. Při zpracování inventarizace se dřevina lokalizuje v terénu, provádí se zjištění vybraných vlastností dřevin (obvod kmene měřen ve výšce 1,3 metrů nad zemí v ose kmene, výška stromu, poloměr koruny), posuzuje se zdravotní stav stromu, kdy je hodnocen stav stromu z hlediska narušení jeho kořenového systému, kmene a větví. Jako narušení lze chápat zejména přítomnost růstových defektů (např. tlakových vidlic), zjištěná mechanická poškození (rány, stržená kůra) a napadení patogenními organismy (především dřevokaznými houbami).

Použitá stupnice pro hodnocení:

0 – výborný

1 – dobrý (defekty malého rozsahu bez vlivu na stabilitu nosných prvků)

2 – zhoršený (narušení zásadnějšiho charakteru, často vyžadující stabilizační zásah)

3 – výrazně zhoršený (souběh defektů, vyžaduje stabilizační zásah, často snižuje perspektivu hodnoceného stromu)

4 – silně narušený (bez možnosti stabilizace, zkrácená perspektiva)

5 – havarijní (akutní riziko rozpadu)

Následné posouzení vitality dřevin, která charakterizuje strom z hlediska jeho fyziologické aktivity, ukáže životaschopnost – schopnost reagovat na vlivy prostředí a bránit se napadení patogenními organismy. Hodnoceným parametrem je defoliace (průhlednost) koruny, malformace (tvarové změny) větvení a vývoj sekundárních výhonů.

Použitá stupnice pro hodnocení:

0 – výborná

1 – mírně narušená

2 – zřetelně narušená (stagnace růstu, prosychání koruny na periferních oblastech koruny)

3 – výrazně snižená (začínající ústup koruny, odumřelý vrchol koruny)

4 – zbytková vitalita (větší část koruny odumřelá)

5 – odumřelý strom

Proveden byl rozbor autenticity dřevin, kompoziční rozbor a provozně funkční analýza. Jako podklad pro zpracování dendrologického průzkumu sloužilo geodetické zaměření zájmového území s vyznačenými dřevinami.

Vypracování a vyhodnocení stavebně-historického průzkumu zámecké zahrady a historického vývoje památky zahradního umění musí být dobře interpretováno. Archivní průzkum zahrady,

respektive shromáždění, analýza a objektivní interpretace historických podkladů, je základním předpokladem pro realizaci celkového stavebně-historického průzkumu zahrady. Archivní průzkum zahrady musí vycházet z velmi pečlivého studia všech archivních materiálů objasňujících historickou podobu zahrady a z jejich správné interpretace a klasifikace. Přitom je žádoucí využít specialistů z příbuzných oborů (architekti, kunsthistorici a dendrologové). Z něho je následně navržena koncepce obnovy zámecké zahrady, která je součástí zapsané kulturní památky v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek České republiky ode dne 20. 3. 1964 pod rejstříkovým číslem 30569/6 – 2276. Návrh obnovy musí vždy být v souladu s odborným vyjádřením, závazným stanoviskem orgánu státní památkové péče obce s rozšířenou působností, Městského úřadu v Kostelci nad Orlicí, č.j. OSO 5109/2013-25699/2013-lf ze dne 06. 12. 2013.

5.1 Podkladové materiály – analýzy

5.1.1 Archivní průzkum zahrady

Archivní průzkum zahrady, respektive všechna shromážděná historická ikonografie analýzy o objektivní interpretaci dobových podkladů tvoří základní předpoklad pro realizaci stavebně-historického průzkumu. Jako cenné zdroje dat lze označit i poskytnutá svědectví pamětníků, kteří zahradu znali. Pátrání po těchto pamětnících se osvědčilo, přímý terénní průzkum s pamětníkem v zahradě je nejefektivnějším přístupem. Ten byl zaměřen na ověření funkčnosti kompozičních vazeb, identifikovaných v rámci analýzy historických podkladů. Tyto informace zaujímají doplňkovou, ale nezanedbatelnou úlohu. Určující úlohu sehrávají historické fotografie i ze soukromých sbírek ke srovnání se současným stavem v objektu. Prostorové parametry v rámci architektonického řešení zahrady je nutné dodržet, protože bývaly odvozovány od dalších architektonických útvarů, na které byly kompozičně vázány, např. délka a šířka cest, vstupní brána apod. Na základě znalosti dobových analogií je následně nutné interpretovat zjištěný stav a definovat nejvhodnější řešení pro danou základní kompoziční podobu zahrady. K původní obnově záhonů byla využita knižní díla tehdejších zahradních architektů.

5.1.2 Zahradní plánová dokumentace a písemné prameny

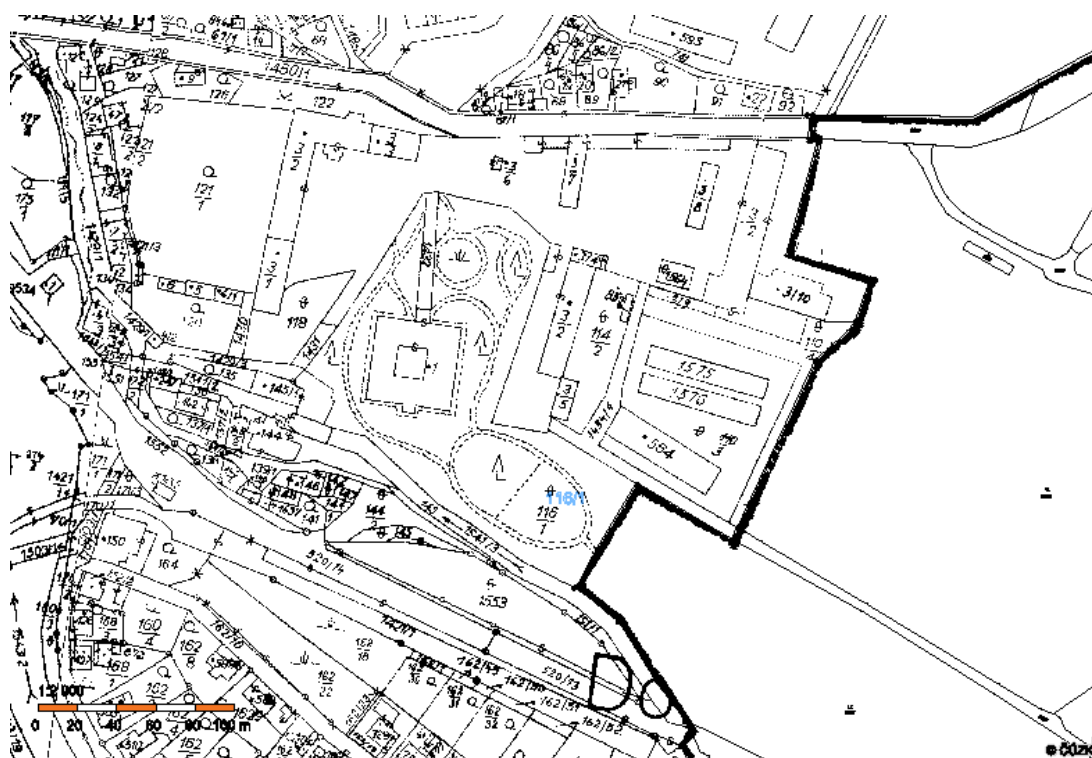
Analýza zahradních plánů spočívá v tvorbě kompozice, popisu podstatných objektů, vegetačních prvků a změn. V komentáři se pak objevuje, zda byl či mohl být plán uskutečněn. Nestává se tak často, že by se zachovaly výkresy oplocení areálu včetně zahrady.

Ani v případě řešené zahrady se tak nestalo. Průzkumem se nepodařilo doložit původní plánovou dokumentaci parku. Zahradní plánová dokumentace by mohla být uchována ve sbírce map a plánů Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Josefově. Žádné výkresy se bohužel dle informací pracovníků památkového ústavu k tomuto parku nezachovaly.

5.2 Terénní průzkum zahrady – grafické výstupy

Terénní průzkum zahrady je samostatným souborem činností, kterými získáme nutné informace na základě skutečností získaných in situ. Významně doplňují, zpřesňují a potvrzují zjištěné informace archivního průzkumu. Problematika terénních průzkumů není ve vztahu k obnově památky zahradního umění zpracována. Průzkumy, které se uskutečňují v rámci krajinářské a zahradní architektury, představují pro potřebu obnov historických zahrad jen obecný rámec, který se dá uplatnit. Při provedení terénního průzkumu vycházíme především z katastrální mapy. Ta nám zpravidla stanoví hranice objektu.

Obrázek č. 8: Snímek katastrální mapy

05. 03. 2016 Dostupné z <<http://nahliznidokn.cuzk.cz/ZobrazObjekt>>

Gojda a kol. (2015) uvádí, že od sklonku 90. let 20. století je v České republice prováděn skutečný archeologický výzkum památek zahradního umění. Jednak za využití nedestruktivních metod, ale i pomocí destruktivních forem.

Základem úspěšné obnovy, rehabilitace, rekonstrukce památky zahradního umění je úzká týmová mezioborová spolupráce. Součástí týmu jsou také archeologové zajišťující průzkum a výzkum historické zahrady (Gojda a kol. 2015).

Z dendrologického průzkumu, včetně jeho následného vyhodnocení a rozboru autenticity dřevinných vegetačních prvků, jsou určována opatření vedoucí k ozdravení vegetace a prodloužení její životnosti na území parku. Jsou to tato péstební opatření: zdravotní řez, obvodová redukce, ošetření stromu přírodě blízkou metodou, bezpečnostní vazba a výchovný řez. Řešeny jsou ve formě výkresů v příloze vytvořených v programu AutoCad, a to v měřítku 1: 2000.

5.3 Zdůvodnění péstebních opatření a nové výsadby

Důvodem pro ošetřování stromů je prodloužení jejich životnosti a zajištění provozní bezpečnosti stromů. Většina stromů v objektu se nachází ve velmi špatném zdravotním stavu a ohrožuje bezpečnost. Efekt zastoupených druhů řezů na jednotlivých stromech spočívá v prevenci proti pádu jak suchých, tak i zdravých (olistěných) větví. U stromů s menší vitalitou se však předpokládají nové suché větve do cca pěti let od provedení navrhovaných opatření. Zákroky na významných stromech by se měly tedy opakovat po pěti až osmi letech. Efekt instalace vazeb spočívá v zabezpečení defektních větvení a kmenů proti zlomu či rozlomení. Dále mírně brání vývratu. Vazby mají preventivní charakter a chrání strom proti nadměrným výkyvům při zvýšených poryvech větru.

5.3.1 Vysvětlení pojmů v inventarizačních tabulkách

Největším bohatstvím krajinářské praxe jsou vzrostlé porosty dřevin. Dřeviny, obzvlášť stromovité rostou řadu let. Proto je velmi důležité, aby byla vzrostlá zeleň zachována v co největší možné míře. Porost, který vyžaduje kvalifikovaný zásah, musíme velmi dobře znát. K tomu účelu nám poslouží inventarizace dřevin. V inventarizačních tabulkách shrneme všechny nejdůležitější hodnoty dřevin, přesné druhové i odrůdové určení, změřené výšky, průměry kmene, průměry koruny, posouzení zdravotního stavu.

Zachycené podklady všech důležitých hodnot nám slouží k vyhodnocení jejich výhledového poslání. Výchozím podkladem k hodnocení dřevin je zaměření a přenesení do mapy. Pro území jsou zpracovány katastrální mapy v měřítku 1:2000. Počet jednotlivě evidovaných dřevin by neměl být vyšší než 500 ks. Při větším počtu začínají být plány nepřehledné a nečitelné. Každá dřevina musí být rodově a druhově správně určena.

Číslo:	Číslování dle jednotlivých mapových podkladů.
Taxon:	Určení druhu stromu.
Obvod kmene:	Měřený ve výšce 1,3 metrů s přesností cca 2 - 3 centimetry.
Výška:	Měřená s přesností na cca 2 metry.
Průměr koruny:	Měřený s přesností na cca 2 metry. Měří se ve dvou na sobě kolmých směrech. Údaj je důležitý pro zakreslování do inventarizačních plánů.
Nasazení koruny:	Výška, ve které se oddělují první kosterní větve od terminálu, měřená s přesností na cca 0,5 metru.
Návrh opatření:	Potřebný způsob provedení prací vedoucí ke zvýšení perspektivy stromů.

Zdravotní řez (ZŘ)

Je to kompletní zásah do koruny stromů, provedení všeho, co je možné a vhodné řezem provést. Jedná se tedy odstraňování větví suchých, zlomených, oslabených, nalomených, křížících se, neperspektivních z hlediska stavby koruny.

Dřeviny s dlouhověkou větevní kostrou prořezáváme ve víceletých cyklech. Řez povzbuzuje nepřetržitou obnovu rostliny a zpomaluje proces stárnutí. Neprovedeme-li udržovací a zdravotní řez po delší dobu, dřevina pak podle druhu více či méně rychle stárne. Výhony se přitom větví obzvláště v horní oblasti a postupně klesají dolů. V důsledku hustých větví postupně stále ubývá světla uvnitř rostliny, což způsobuje intenzivní vyholování této části. (Pirc, 2009).

Každá větev má na bázi větevní kroužek. Ten obsahuje značné množství kambia, které tvoří pletivo zaplňující rány, jež se tak po několika letech uzavřou a zahojí. Větevní kroužky slouží stromu k ochraně a při řezu se musí zachovat. Řezné rány nejsou sterilní, proto mohou plochy obnaženého dřeva ihned osídlit houby a bakterie. Zamázneme-li rány některým z prostředků na hojení ran, můžeme tam uzavřít živé choroboplodné zárodky a dřevo potom zahnívá. Pokusy prokázaly, že dřevo zahnívá u neošetřených ran stejně často jako u natřených, proto se již nedoporučuje potírat je prostředky na hojení (Holzförster, 2006).

Pirc (2009) uvádí, že rostliny disponují přirozeným obranným mechanismem, pomocí kterého se oddělují od odumřelého dřeva. Poraněné a nemocné větve, větve poškozené nedostatkem světla nebo přestárlé již nemohou regenerovat.

Dále jde o odstraňování pahýlů a některých proventálních výhonů, jimiž strom nahrazuje ztrátu asimilačních orgánů. Ty mohou být vytvořeny v důsledku příliš silného zpětného řezu. Pokud bude odstraněna velká část koruny, kořenům přebývají živiny. A tím, že koruna tvoří s kořeny stromu ucelenou jednotku, jsou odříznuté části co nejrychleji nahrazovány novými výhony. I při naší snaze vytvořit nízký strom, může být výsledek jiný. V tomto okamžiku je nutné korunu vhodným řezem znovu vytvořit, až zůstane malý počet hlavních větví.

Současně při provádění ZŘ je kontrolováno větvení, stav kmene a jednotlivých větví. Pokud je objeven defekt, je přistoupeno k odlehčení větve, na které defekt je, popřípadě k redukčnímu řezu (snížení či zakrácení větve).

Obvodová redukce (ORED)

Tato metoda patří mezi moderní metody ořezu stromů, kde zakrácením koncových částí větví po celém obvodu je výrazně posunuto jejich těžiště směrem k hlavnímu kmeni. Cílem je zachování přirozeného tvaru a zároveň je výrazně snižováno riziko vylomení větví. Zásah je vhodný provádět zejména z vysokozdvížných plošin.

Ošetření stromu přírodě blízkou metodou (PBM)

Cílem zákroku je stabilizace a provozní bezpečnost s respektováním přirozených procesů stárnutí. Při zásahu na stromě jsou napodobovány zlomy od větru, pahýly se pouze zakracují a řezem se napodobuje odlomení. Některé stromy v havarijním stavu jsou místo odstranění ze stanoviště ponechány jako torza a kusy kmenů na místě.

Bezpečnostní vazba (BV)

Bezpečnostní vazbou se rozumí spojení defektních kmenů za účelem jejich stabilizace. Doporučeno je používání vazeb volných. Na našem trhu je celá řada těchto výrobků. Tyto vazby slouží k zachycení odlomené větve či kmene a tím ke snížení rizika pro provoz v okolí stromu a možných škod na majetku a zdraví. Dále zabraňují přílišnému rozkmitání větví při poryvech větru a tím dochází i ke zmenšenému náporu na kořenový systém. V případě větších defektů se vazby kombinují společně s redukcí popřípadě s odlehčením koruny.

Vazby na stromě musí setrvat stále, měly by se pravidelně kontrolovat a po cca 5 až 10 letech se musí obnovovat. Vazby jsou většinou vyráběny s dvojitou únosností (kolem 2 a 4t) a je nutné dobře zvážit jakou únosnost zvolit. Číslo před vazbou znamená počet vazeb. Jakou únosnost zvolit je vždy napsáno v poznámce. V případě větších defektů se pak užívá statická předepjatá vazba z ocelového lana.

Výchovný řez (VŘ)

Jedná se o úpravy korun mladých stromů při výsadbě a přibližně do věku 20 let. Cílem je založení perspektivní koruny, odstranění konkurujících si výhonů a zajištění podchodné a podjezdné výšky.

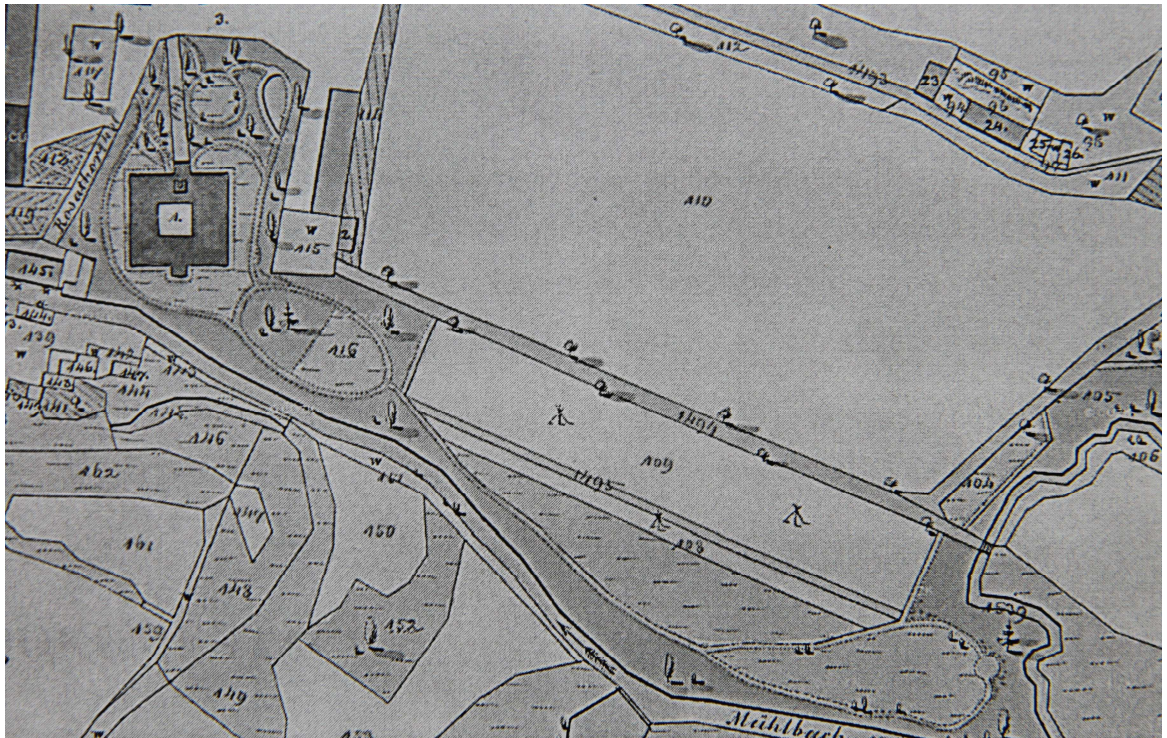
Seříznutí středního výhonu ve druhém roce vyvolá bujení nových přírůstků a podpoří tvorbu velké koruny. Všechny strmě rostoucí postranní výhony na středním výhonu, které rostou přibližně ve stejném úhlu jako hlavní větve nebo strměji, celé odstraníme (Holzförster, 2006). Další práce, které by měly být provedeny a jsou automaticky zahrnuty v některém z výše uvedených druhů řezu:

- Odstupy od střech a zdí objektů ve vzdálenosti cca 3 metry
- Odstupy od elektrovodů (cca 1 - 3 metry)
- Odstranění obrostu, výmladků a náletů v okolí stromů

Ošetření se provádí stromolezeckou technikou. Provedeno musí být odbornou firmou zabývající se profesionálně arboristikou. Stromy, u nichž je v poznámce uvedeno „neřešeno“, budou ošetřeny nebo odstraněny na náklady majitelky v souladu s navrhovanou obnovou historické kompozice. V České republice upravuje problematiku řezu stromů zákon č. 114/1992 Sb. a vyhláška č. 395/1992 Sb. Kácení povoluje místní úřad, kde je vždy vhodné se předem informovat za jakých podmínek je možné úpravy provést. Některé dřeviny podléhají ohlašovací povinnosti. Tam je rozhodující obvod kmene a koruny.

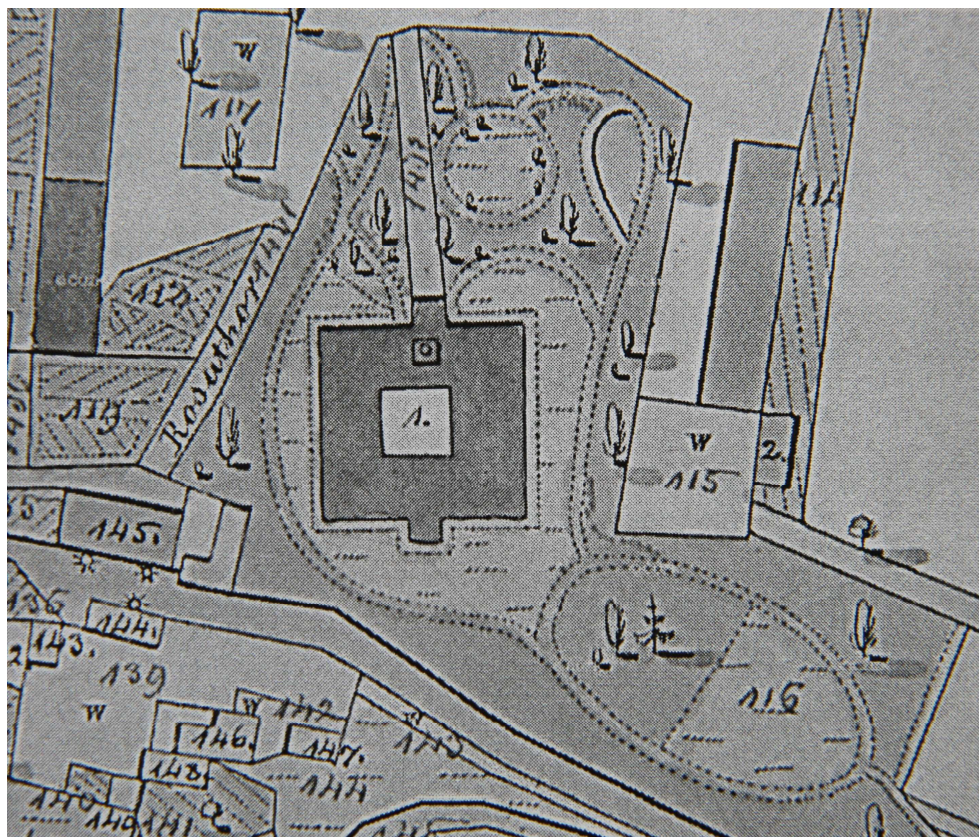
5.4 Nové výsadby

Projektová podoba zahrady se od skutečně realizované mohla i výrazně odlišovat. Při interpretaci archiválií je nezbytné věnovat pozornost tomu, zda prvek hodný obnovy skutečně byl v historii realizován. Vhodné je zaměřit se na vzájemnou konfrontaci různých historických zdrojů. Z pečlivého studia materiálu, který objasňuje historickou podobu zahrady, je pak možné zpracovat projekt. Historický mapový podklad řešeného území zámecké zahrady v Doudlebských nad Orlicí nám zobrazí císařský otisk povinného stabilního katastru z roku 1840.

Obrázek č. 9: Císařský povinný otisk stabilního katastru z roku 1840

19. 03. 2016 Dostupné z < <http://geoportal.cenia.cz>>

Obrázek č. 10: Císařský povinný otisk stabilního katastru z roku 1840 – detail

19. 03. 2016 Dostupné z < <http://geoportal.cenia.cz>>

5.4.1 Císařské otisky stabilního katastru (r. 1840)

Stabilní katastr byl založen z důvodů potřeby spravedlivě a jednoduše vyměřit pozemkovou daň v rakouském státě v letech 1826 - 1843. Tento katastr, který v té době velmi objektivně a přesně měří stav půdního fondu v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, vyměřoval dle přesných geodetických základů mapy, které byly určeny k archivaci v Centrálním archivu pozemkového katastru ve Vídni. Později, po vzniku Československé republiky byly předány do Prahy.

Tyto mapové podklady se řadí mezi nejvíce využívané archiválie Ústředního archivu zeměměřictví a katastru.

5.4.2 Návaznost na historickou kompozici

V návrhu nových výsadeb s cílem přiblížit se původní kompozici a tím zvýšit historickou hodnotu zámku je i renesanční úprava zahradní kompozice před budovou zámku. Mnohem lépe s ním bude korespondovat než současná krajinářská úprava. Vzhledem k tomu, že se v současnosti zde nacházejí solitérní dřeviny vysoké hodnoty, nelze přistoupit k žádné radikální obměně, ale pouze započít s návratem k renesančním prvkům a stanovit si cíle do budoucna s postupným odumíráním stávajících dřevin. Formálnost plochy před zámkem zajišťují v současné době buxusové ploty podél hlavní příjezdové cesty, které se zde (ač v trochu jiné podobě) nacházely i v původní kompozici.

5.4.3 Ornamentální záhon před budovou zámku

V rámci nových výsadeb budou ve dvou travnatých polích v přední části parku založeny pravidelné ornamentální výsadby. Pro výsadbu důležitých architektonických prvků jako jsou živé ploty bude použito rostlin *Buxus microphyllum*.

Pro nízké živé ploty, za účelem obruby záhonů, jsou právě výše uvedené rostliny vhodné. Nebudou utvářet pouze charakter zahrady, ale budou mít i praktické využití, budou ohraničovat záhony letniček. *Buxus microphyllum* je rostlina, která má uzavřené tvary a dobře snáší řez a proto lze i dosáhnout hustého růstu. Je to stálezelená listnatá dřevina s drobnými listy.

Dle osazovacího plánu (2 ks/m), spon = 0,2 metru bude na jeden záhon použito 255 ks rostlin. V osazovacím plánu, který je přílohou práce, je navrženo do dvou travnatých polí před zámkem umístit pravidelné záhony nesoucí renesanční tvary čtverce a kruhu vymezené nízkými buxusovými plůtky. Volné prostory lze osazovat kvetoucími letničkami.

Při pravidelné péči a odpovídajícím hnojení si živé ploty uchovávají zdravý a dobrý stav po mnoho let. Časem je potřeba zabránit postrannímu rozšiřování živého plotu. Živý plot se totiž i přes pravidelné zásahy řezem s přibývajícím věkem stále rozšiřuje (Pirc, 2009).

Prvky tak budou odrážet charakter sgrafitové výzdoby zámku. Tímto nastane alespoň částečný návrat k renesančnímu a reprezentativnímu rázu vstupní plochy k zámku. Budou sem navráceny formálnější prvky podobné těm, které se zde nacházely i v průběhu 19. a na začátku 20. století, jak dokládají historické fotografie.

5.4.4 Nové výsadby v zadní části parku

Při návrhu nových výsadeb v zadní části parku přetrvává snaha především podpořit originální krajinářskou kompozici, kterou lze z hlediska historického vývoje považovat jako nejhodnotnější vývojovou etapu. Myšlenku hlavní osy a průhledu na zámek, tedy doplnění chybějícího keřového patra po obvodu a vytvoření tak zároveň intimnějšího zákoutí k posezení v parku, je třeba podpořit. Pomocí keřů také bude oddělen zámecký park od okolních sadů a luk v severní části. Neopomenutelným zájmem je samozřejmě již zmiňované zvýšení druhové pestrosti v keřovém podrostu, který zde téměř zcela chybí. Zároveň je v projektu řešena možnost otevření parku formou průhledu do krajiny. Z dochovaných obrazových dokumentů je zřejmé, že v jižní části parku, pod zámekem, se nacházel průhled na obec Doudleby. Zároveň tento průhled v porostu umožňoval v opačném směru nenahraditelný pohled z obce na majestátní budovu zámku. Dnes již tento pohled nevidíme, zámek je uzavřen v porostu dřevin. Z těchto důvodů je navrženo obnovit tento průhled a zároveň tím otevřít i výhled na zámek i z protějších kopců. Obnoven by měl být i původně existující úzký průhled směrem na hrad Potštejn. Ten se nachází jihovýchodně od Doudleb. Dřeviny v této části zeleného lemu parku za zámekem nedosahují vysokých hodnot a je tedy reálné jejich asanací dodat parku další rozměr – průhled do krajiny, který je nedílnou součástí anglických parků.

5.4.5 Zahradní kompozice a technologie založení

Ve chvíli, kdy se nám podaří spojit rozmanité skladebné prvky v jeden celek, vzniká kompozice neboli skladba. Zahrada je rozčleněna do jednotlivých kompozic. Ty utvářejí jednotlivé kompoziční obrazy jako základ řešení zahradního prostředí. Ve dvou travnatých polích v přední části parku budou založeny pravidelné ornamentální výsadby z *Buxus microphyllum*, které znázorňuje výkres č. 1 v příloze.

Jedná se o obdélníkové záhony rozdělené na čtyři totožné čtverce. Uvnitř každého čtverce je kruh a spojovací diagonály. Tento tvar znázorňuje renesanční tvary čtverce a kruhu a odráží zároveň sgrafitovou výzdobu na omítce zámecké budovy. Prostor vznikající mezi stříhanými plůtky bude každoročně osazován letničkami. Nádherný pohled na tyto záhony se pak bude nabízet z oken zámku.

V rámci nových výsadeb v zadní části parku dojde k dosadbě linie tisů – *Taxus baccata* v keřové formě – podél severní hranice zámeckého parku s cílem zdůraznění a vymezení parku vůči okolí.

Dále je v parku navržena skupinková výsadba keřů u pobytových ploch nebo poblíž laviček. Jedná se o druhy: *Viburnum rhytidophyllum*, *Viburnum Pragense* nebo *Ilex aquifolium* 'Argenteomarginata'. Do podrostů byla navržena plošná výsadba z *Hypericum* 'Hidcote' nebo *Erica carnea*. Pro obohacení keřového patra jsou navrženy dále skupinkově *Philadelphus virginialis* nebo *Viburnum opulus*. Podél jedné z parkovacích cest ve středové části parku vedoucí od severní hranice je navržen živý plot z *Ilex aquifolium* 'Argenteomarginata' ve sponu 1 ks/m.

Výsadba se provádí vždy do odplevelené půdy. Všechny rostliny budou vysazovány bodově bez výměny půdy. Velikost výsadbové jámy odpovídá 1,5 násobku velikosti kořenového balu. Rostliny po výsadbě vyžadují řádnou zálivku.

Provedení plošných výsadeb (*erica*, *hypericum*, *potentilla*) bude uskutečněno se zamulčováním drcenou kůrou ve vrstvě 5 - 10 cm v celé osazované ploše. Skupinové výsadby keřů v podrostu (*forsythia*, *taxus*, *viburnum*, *philadelphus*, *physocarpus*) budou navrženy v provedení se zamulčováním každého keře zvlášť v oblasti zálivkové mísy.

Před ornamentální výsadbou bude nejprve založen záhon ve stávajícím trávníku, a to v celé navrhované ploše (záhon bude chemicky odplevelen, bude stržen travní drn a orbou nakypřena půda). Následně bude záhon rozměřen dle rozměrů ve výkrese a poté bude provedena výsadba keřů, a to ve sponu 0,2 m od sebe. Veškerý výsadbový materiál bude kontejnerovaný a bude představovat kvalitní výpěstky.

Proti pěstování ve volné půdě má kontejnerový způsob mnoho výhod: expedice rostlin i jejich výsadba jsou možné s výjimkou zimy po celý rok, umožňuje samoobslužný prodej, manipulace s rostlinami je snadná, odpadá pracné dobývání (hlavně u dřevin, které se musí expedovat se zemním kořenovým balem), uspoří se pěstitelská plocha a po výsadbě rostou dřeviny bez přerušení a ztrát. Největší význam má při pěstování jehličnanů, stálezelených keřů a cennějších dřevin. Pěstují se však tak i běžné druhy (Hurych, 1985).

Požadavky na velikosti a počty jednotlivých rostlin uvádí následující tabulka:

Druh a velikost	Počet ks
<i>Taxus baccata</i> , v 40-60	44
<i>Viburnum rhytidophyllum</i> , v 30-40	10
<i>Viburnum</i> 'Pragense', v 30-40	3
<i>Ilex aquifolium</i> 'Argenteomarginata', v 20-30	35
<i>Buxus microphyllum</i> , v 10-20	510
<i>Hypericum</i> 'Hidcote', v 20-30	127
<i>Erica carnea</i> , v 10-15	189
<i>Forsythia x intermedia</i> , v 30-40	11
<i>Potentilla fruticosa</i> 'Kobold', v 20-30	13
<i>Hydrangea arborescens</i> 'Annabelle', v 20-30	3
<i>Philadelphus virginialis</i> , v 30-40	8
<i>Physocarpus opulifolius</i> 'Red Baron', v 30-40	3
<i>Viburnum opulus</i> , v 30-40	8

Obrázky č. 11 a 12: Současný stav před zámkem, buxusové plůtky podél hlavní příjezdové cesty k zámku (foto Lenka Faltysová)

6 Diskuze

6.1 Zhodnocení technického (zahradnického) přínosu projektu

Posláním metodické příručky je předložení specifických předprojektových postupů, které předchází zpracování projektové dokumentace pro obnovu památek zahradního umění. Má být kvalitní informační základnou návodu ve výzkumu historické zeleně v památných parcích a zahradách. Obnovu i parků a zahrad je třeba brát jako dlouhodobý a stále se vyvíjející proces. Při tomto procesu pracujeme s velmi proměnnou živou složkou. Tím se liší od technických prvků a projektování staveb. Kromě cílového stavu musí obsahovat i pěstební opatření. Výsledkem je pak souborné umělecké dílo, které je jedním kompozičním celkem se stavbou a tu vhodně doplňuje. Pěstebními zásahy bude docíleno hledisko dlouhodobosti působení, vlastně dlouhověkosti vhodně zvolených druhů dřevin.

Pro zahradnickou praxi mají zámecké parky mimo estetické aspekty i význam jako matečnice dřevin a trvalek. Vzácnější cizokrajné a zahradní formy dřevin tvoří mnohdy i plodné jedince pro získání semen nebo vegetativních částí pro jejich další množení.

Ležící mrtvé dřevo je považováno za důležitou součást lesních ekosystémů z ekologického hlediska vzhledem k jeho roli vytvoření prostředí pro různé rostliny a zvířata (Siitonen et al., 2000), při usnadnění regenerace stromu (Weaver et al., 2009), stejně i v lesních cyklech přispívá k tvorbě živin a půdních organických látek (Harmon et al., 1986). Mrtvé dřevo je také významným prvkem celkové zásoby uhlíku v lesích (Woodall et al., 2008). Z těchto důvodů jsou informace o prostorovém rozložení mrtvého dřeva v lesích důležité pro všechny organizace se zájmem o monitorování biologické rozmanitosti, vázání uhlíku a výskytu volně žijících živočichů (Polewski et al., 2015).

Odumřelý strom stojící na odlehlejších místě, kde nepředstavuje nebezpečí úrazu pro návštěvníky parku, je žádoucí nechat stát. Jeho výhodou je pomalejší rozklad. Je to proto, že není v přímém styku s půdním povrchem. Je celá řada ohrožených živočichů, kterým v krajině právě torza stromů chybí. Nejčastější formou mrtvého dřeva je ležící kmen, ale jedná se i o pařezy nebo padlé větve. Na těchto místech vznikají mikrostanoviště, která se liší vlhkostí nebo zastíněním. Z těchto důvodů hostí mnohem víc organismů, kterým poskytnou úkryt, či zdroj potravy.

6.2 Zhodnocení společenského přínosu projektu

Zahrady jsou záležitostí světovou a problémy s jejich řešením provázejí člověka již několik tisíc let (Mareček, 1992).

Jakmile majitelka získala do své správy tuto kulturní památku, bylo nutné řešit jednu ze základních otázek, a to budoucí využití a zpřístupnění celého areálu široké veřejnosti. Obecnou snahou majitelky zámeckého parku je udržení jeho historické hodnoty pro další generace a zpřístupnění parku občanům v co největším rozsahu. Zámek Doudleby je bezpochyby zajímavý a zajímavostí je i to, že je přes čtyři sta let (s výjimkou totality) ve vlastnictví jednoho šlechtického rodu. Komplexní památková obnova zahrady vrátí postupně její vzhled odkazující na dřívější stav k duchu renesance.

Přáním současné majitelky je, aby se v Doudlebach návštěvníci cítili dobře a aby zámek zůstal místem, které skrze odkaz předků nabídne poučení i potěšení pro všechny generace. Přijďte, budete vítáni (Dujková, 2014).

Pokud mají lidé památky rádi a rádi je i navštěvují, mnohdy si neuvědomují, že nemusí být jen pasívními návštěvníky, vedenými výkladem průvodce, ale že památky nabízejí nesčetné množství příležitostí k velice pestré a mnohostranné aktivní činnosti pro jednotlivce i skupiny, dokonce se můžou stát i prostředníky přibližujícími památku jiným a tím je vlastně dobře propagují navenek. Metodická příručka je zaměřena na specifické postupy předprojektové přípravy obnovy památky zahradního umění, zámeckého parku, pro předem známé využití kulturní památky. Důraz je kladen pouze na obnovu vegetačních a technických prvků zahrady.

Volba vhodných návštěvnických aktivit a dobře zvolená prezentace památky je nedílnou částí strategie obnovovaného celého areálu památky, jehož součástí je i zámecký park, či zahrada. Bez patřičné obnovy by se do budoucna mohl neudržovaný park stát nebezpečným a z bezpečnostních důvodů by mohlo dojít i k jeho zneprístupnění pro veřejnost. Obnova má pozitivní dopad na stav vegetace zámeckého parku a její realizací dojde k prodloužení životnosti stávajících dřevin a zároveň k novým výsadbám respektujícím atribut historické vhodnosti dřevin.

Obrázky č. 13, 14 a 15: Současný zámecký park (foto Lenka Faltysová)

7 Závěr

Hodnota zámeckých zahrad je nadčasová. Jejich jedinečnost spočívá v jejich uspořádání a prostoru, které člověk jako předobraz ideálu komponoval. Při dokončení prací je patrné ještě mnoho disproporcí. Zeleň je v čase a prostoru velmi proměnlivým útvarem. Je to pro její biologický charakter. Budování zahrady je vlastně hledání ztraceného ráje. Liší se od technických prvků, proto ji nelze nikdy chápat jako dokončenou. Zahradě je potřebná kontinuální péče, znalost, zkušenost, píle a vytrvalost. V současnosti potřebuje hlavně příslušnou ochranu a náležitou péči. Snad se mně podařilo v této práci ukázat, že zámecký park je tvořivým dílem zahradního umění. Společnými silami tvůrce, zahradního architekta (projektanta), zahradníka, botanika, památkáře, dendrologa, vlastníka a dalších byl z neutěšené zahrady vytvořen provozuschopný odpočinkový bezpečný park.

Tato odborná metodika je určena především pro široký okruh zájemců o historické zahrady a parky, ať již jsou to vlastníci památek zahradního umění, projektanti, pracovníci památkové péče, různí specialisté, studenti a správci historických areálů, ale i dalším osobám vstupujícím do procesu péče o památky a zájemcům o historické zahrady. Metodika je zároveň významným oborovým materiálem se specifickými postupy, a to v rámci specializace zahradních a krajinářských architektů, těch, co jsou zaměřeni na památky zahradního umění a zpracovávají projekty obnovy těchto památek. Zahrada v přímém i přeneseném smyslu je nám podnětem k přemýšlení. Význam zahrady je protihodnotou odlidšťování a virtualizace prostředí současného civilizačního světa třetího tisíciletí. Je učebnicí krásna s hlubokým smyslem našich předků. Tento hmotný odkaz minulosti je třeba vidět především v respektování díla předchozích generací.

8 Seznam literatury

- Blažíček, J. O., Bohatcová, M., Bukovinská, B., Fučíková, E., Kořán, I. Krčálová, J., Krsek, I., Kudělka, Z., Medková, J., Naňková, V., Poche, E., Preiss, P., Stehlík, M., Šroněk, M., Vacková, J. 1989. Dějiny českého výtvarného umění II. Academia, nakladatelství Československé akademie věd. Praha. ISBN: 8020000690.
- Böhlm, Č. 1988. Okrasná zahrada a její rostliny. Státní zemědělské nakladatelství. Praha. 384 s.
- Čechovská, Z. 2003. Odras francouzské zahrady v zahradním umění v Čechách a na Moravě, Lednice. Diplomová práce. Mendelova zemědělská univerzita v Brně. Zemědělská fakulta. Brno.
- Dujková, E. 2014. Vzpomínání. Zámek Doudleby nad Orlicí, Nakladatelství ČAS s.r.o. ISBN: 9788074750595.
- Gojda, M., Hladký, J., Janál, J., Jančo, M., Milo, P., Lisá, L., Petřík J., Prokeš, L. 2015. Archeologický průzkum památek zahradního umění. Národní památkový ústav. Praha. ISBN: 9788074800306.
- Hieke, K. 1984. České zámecké parky a jejich dřeviny. Státní zemědělské nakladatelství. Praha. 464 s.
- Holzförster, H. 2006. Řez ovocných stromů a keřů. Ottovo nakladatelství. Praha. ISBN: 8073604418.
- Hurych, V. 1985. Sadovnictví – Okrasné dřeviny 2. Státní zemědělské nakladatelství. Praha.
- Hromek, J. 2014. Výroční zpráva za rok 2013. Národní památkový ústav. Praha. ISBN: 9788074800115.
- Chlubnová, P. 2010. Obnova historických parků u drobných panských sídel na příkladu studie obnovy zámecké zahrady v Mladé Vožici v jižních Čechách. Diplomová práce. Česká zemědělská univerzita v Praze. Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů. Praha. 27 s.
- Koblížek, J. 2006. Jehličnaté a listnaté dřeviny našich zahrad a parků – klíč. Sursum. Tišnov. 551 s. ISBN: 8073231174.
- Krejčířík, P., Křesadlová, L. 2015. Obnova vysokých tvarovaných stěn v památkách zahradního umění. Národní památkový ústav. Praha. ISBN: 9788074800344.
- Machovec, J. 1982. Sadovnická dendrologie. Státní pedagogické nakladatelství. Praha.
- Mareček, J., 1992. Zahrada. Nakladatelství Noris. Praha. ISBN: 8090090818.

- Mareček, J., 2005. Krajinářská architektura venkovských sídel. Česká zemědělská univerzita. Praha. ISBN: 8021313242.
- Pacáková-Hošťálková, B., Petřů, J., Riedl, D., Svoboda, M. 1999. Zahrady a parky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Nakladatelství Libri. Praha. ISBN: 8085983559.
- Pijoan, J. 1980. Dějiny umění/6. Odeon. Praha.
- Pirc, H. 2009. Řez stromů a keřů. Euromedia Group, k. s. Praha. ISBN: 9788024224770.
- Polewski, P., Yao, W., Heurich, M., Krzystek, P., Stilla, U. 2015. Detection of fallen trees in ALS point clouds using a Normalized Cut approach trained by simulation. *Isprs journal of photogrammetry and remote sensing*. 252-271.
- Rolf, T. , Bednorz, A. 2013. Baroque: architecture, sculpture, painting. Special ed. Köln: h.f. ullmann, ISBN 3848004038.
- Rogers, E. B. 2001. Landscape design: a cultural and architectural history. New York: Harry N. Abrams, 544 p. ISBN 0810942534.
- Seifertová, H. 2001. Zahrada očima humanistů, *Dějiny a současnost*, č. 2., s. 38. ISSN 01395815.
- Straková, M., Straka, J., Janál, J., Křesadlová, L. 2015. Trávníky a květnaté louky v památkách zahradního umění. Národní památkový ústav. Praha. ISBN: 9788074800313.
- Vošahlík, A. 1967. Raně barokní etapa zámeckého areálu v Doudlebách nad Orlicí. *Památková péče*. 27. 289 - 296.
- Wimmer, A. W. 2012. Hippe, Krail und Rasenpatsche. Zur Geschichte der Gartengeräte. Weimar. Verlag und Datenbank für Geisteswissenschaften. ISBN: 9783897397224.
- Zámečník, R., Šimek, P. 2015. Principy obnovy památky zahradního umění na modelovém příkladu zahrady Stiassni v Brně. *Zprávy památkové péče*. 75 (2). 135-149.

Internetové zdroje

- Krkonošský národní park [online]. [cit. 2016-02-23].
Dostupný z < http://www.krnep.cz/data/File/letaky_brozury/krnep-brozura_mrtve_drevo-web.pdf >
- Národní památkový ústav [online]. [cit. 2016-02-23].
Dostupný z < <http://www.npu.cz/pro-odborniky/pamatkova-pece/zakladni-odborne> >.

9 Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Královský letohrádek v Praze

Obrázek č. 2: Sgrafitová výzdoba doulebského zámku (soukromý archiv zámku)

Obrázky č. 3 a 4: Zámek a zámecký park (foto Lenka Faltysová)

Obrázek č. 5: Douleby nad Orlicí v roce 1840, podle katastrální mapy: a – zámek,
b – hospodářské budovy, c – špýchar (Heike,1984).

Obrázek č. 6 : Ortofotomapa

Obrázek č. 7: Historická fotografie zámku (rodinné album majitelů)

Obrázek č. 8: Snímek katastrální mapy

Obrázek č. 9: Císařský povinný otisk stabilního katastru z roku 1840

Obrázek č. 10: Císařský povinný otisk stabilního katastru z roku 1840 - detail

Obrázky č. 11 a 12: Současný stav před zámkem, buxusové plůtky podél hlavní příjezdové
cesty k zámku (foto Lenka Faltysová).

Obrázky č. 13, 14 a 15: Současný park (foto Lenka Faltysová)

10 Seznam příloh

Příloha č. 1 Inventarizace dřevin

Příloha č. 2 Ornamentální záhon před budovou zámku

Příloha č. 3 Revitalizace zeleně zámeckého parku v Doudlebách nad Orlicí – současný stav

Příloha č. 4 Revitalizace zeleně zámeckého parku v Doudlebách nad Orlicí – návrh nových výsadeb

Příloha č. 5 Fotodokumentace

Příloha č. 1

Revitalizace zámeckého parku Doudleby nad Orlicí

číslo	taxon - latinský název	obvod kmene (v cm)	výška (v m)	průměr koruny (v m)	nasazení koruny (v m)	návrh opatření	poznámka
1	Carpinus betulus	224	19	8	2	ZŘ	odstranění větví nad parkovištěm
2	Carpinus betulus	195	22	8	2	ZŘ	odstranění větví nad parkovištěm
3	Acer campestre	225	23	10	4	ZŘ	A1-3x2t
4	Acer campestre	115	19	6	2,5	ZŘ	
5	Tilia cordata	238	26	10	5	ZŘ	odstranění větví nad parkovištěm
6	Tilia cordata	258	27	7	5	ZŘ	A1-3x2t
7	Acer platanoides	140	15	9	3,5	ZŘ	
8	Tilia cordata	140	26	;	18	ZŘ	
9	Acer platanoides	227	23	9	4	PBM	torzo
10	Tilia cordata	247	27	9	4	ZŘ	A1-3x2t
11	Tilia cordata	20	5	3	1,5	-	
12	Tilia cordata	176	16	8	5	ZŘ	redukce větví k parkovišti 10%
13	Tilia cordata	320	29	14	8	ZŘ	A2-1x4t,1x2t
14	Acer platanoides	140	11	8	4	ZŘ	
15	Aesculus hippocastanum	194	15	7	2,5	PBM	torzo
16	Tilia cordata	258	28	12	5	ZŘ	odlehčení postranních větví o 15-20%
17	Aesculus hippocastanum	208	25	6	4	ZŘ + ORED	redukce o 20%, A1-1x2t
18	Aesculus hippocastanum	181	23	5	2,5	ZŘ + RED	redukce vrcholových partií o 10%
19	Aesculus hippocastanum	221	24	8	3	ZŘ + RED	redukce vrcholových partií o 10%
20	Aesculus hippocastanum	39	6	3	1,5	VŘ	
21	Aesculus hippocastanum	226	8	9	3,5	PBM	stabilizace torza
22	Acer platanoides	303	27	23	3	PBM	redukce o max 30%, A2-1x4t, 1x2t
23	Acer platanoides	231	25	14	2,5		neřešeno
24	Tilia cordata	270	31	11	2,5	ZŘ	A2-1x4t,1x2t
25	Tilia cordata	210	33	10	5,5	ZŘ	
26	Tilia cordata	217	33	15	2,5	ZŘ	redukce postranních větví o 10%
27	Tilia cordata	204	32	12	6	ZŘ	
28	Tilia cordata	182	33	4	12	ZŘ	redukce vrcholových partií o 10%, A2-3x4t,6x2t
29	Tilia cordata	530	32	16	2	ZŘ	
30	Tilia cordata	185	33	9	2	ZŘ	
31	Tilia cordata	530	35	15	2,5	ZŘ + RED	redukce vrcholových partií o 15%, A2-3x4t,3x2t
32	Fraxinus excelsior	194	27	7	12	BŘ	
33	Tilia cordata	580	34	23	2	ZŘ + RED	redukce vrcholových partií o 15-20%, A2-5x4t,5x2t
34	Acer platanoides	210	23	9	4	ZŘ	
35	Tilia cordata	101	22	4	2,5	ZŘ	
36	Acer pseudoplatanus	233	24	7	4	ZŘ	
37	Tilia cordata	123	23	4	3,5	ZŘ	
38	Tilia cordata	138	20	4	3	ZŘ	
39	Tilia cordata	326	32	8	3,5	PBM	redukce o 30%, A1-1x4t
40	Tilia cordata	122	16	4	4	ZŘ	
41	Aesculus hippocastanum	170	15	4	2	ZŘ	
42	Tilia cordata	123	14	6	1,5	ZŘ	
43	Fraxinus excelsior	52	5,5	4	4		neřešeno
44	Acer pseudoplatanus	222	21	7,5	2,5	ZŘ	
45	Ulmus laevis	470	25	10	1	ZŘ	
46	Acer campestre	359	27	12	6,5	ZŘ	2kmén
47	Acer campestre	120,142,117	18	12	1	ZŘ	tříkmén
48	Aesculus hippocastanum	124	12	4	1,5		neřešeno
49	Fraxinus excelsior	242	29	11	6	ZŘ	
50	Acer platanoides	40	9	7	1,5		neřešeno
51	Tilia cordata	288	32	11	2	ZŘ	redukce větve směrem k hospod.budovám o 20-25%,A1-3x2t
52	Acer platanoides	48	10	6	2,5		neřešeno
53	Robinia pseudoacacia	59	12	9	6		neřešeno

Revitalizace zámeckého parku Doudleby nad Orlicí

číslo	taxon - latinský název	obvod kmene (v cm)	výška (v m)	průměr koruny (v m)	nasazení koruny (v m)	návrh opatření	poznámka
54	Acer platanoides	50	10	6	2,1		neřešeno
55	Tilia cordata	346	33	10	2,5	ZŘ	2kmen, redukce vrcholových partií o 10%, A2-3x4t,3x2t
56	Fraxinus excelsior	172	28	11	7	ZŘ	
57	Acer pseudoplatanus	195	23	10	3	ZŘ	
58	Acer platanoides	61	16	5,5	4	VŘ	
59	Acer pseudoplatanus	190	19	16	2,5	ZŘ	
60	Ulmus laevis	465	33	25	3	ZŘ	2kmen, A2-4x4t,4x2t
61	Aesculus hippocastanum	161	24	8	3	ZŘ	
62	Aesculus hippocastanum	199	25	11	4	ZŘ	
63	Acer platanoides	47	4	3	2,2	ZŘ	
64	Robinia pseudoacacia	86	18	9	3,2		neřešeno
65	Acer pseudoplatanus	241	26	17	4	ZŘ	
66	Aesculus hippocastanum	205	27	10	4	ZŘ	
67	Aesculus hippocastanum	226	25	10	4,5	ZŘ	
68	Pinus strobus	290	33	4	13	BŘ	
69	Aesculus hippocastanum	230	26	10	4	ZŘ	
70	Aesculus hippocastanum	109	15	8	2	ZŘ	
71	Aesculus hippocastanum	246	18	8	6	ZŘ	A1-1x2t
72	Carpinus betulus	254	21	19	2,5	ZŘ	
73	Fraxinus excelsior	234	25	9	6	ZŘ	
74	Thuja plicata	245	31	4	2,5		bez zásahu
75	Acer pseudoplatanus	345	29	13	8	ZŘ	
76	Tilia cordata	367	30	20	8,5	PBM+ORED	torzo
77	Acer campestre	85	11	8	2		neřešeno
78	Ulmus laevis	50	20	8	2,3		neřešeno
79	Fraxinus excelsior	222	29	21	7	ZŘ	
80	Quercus robur	268	31	15	8	ZŘ	
81	Tilia cordata	163	24	9	2	ZŘ	
82	Carpinus betulus	20	6	4	1,6		neřešeno
83	Tilia cordata	157	29	10	2	ZŘ	
84	Acer pseudoplatanus	148	25	10	2,2	ZŘ	
85	Fraxinus excelsior	138	26	9	20		neřešeno
86	Acer pseudoplatanus	173	24	12	5,5	ZŘ	
87	Picea pungens	237	31	6	5		bez zásahu
88	Tilia cordata	226	29	12	3	ZŘ	
89	Fraxinus excelsior	285	29	20	6	ZŘ	A1-1x2t
90	Acer pseudoplatanus	179	25	6	3	ZŘ	
91	Tilia cordata	125	29	6	4	ZŘ	
92	Acer pseudoplatanus	162	29	6	10	ZŘ	
93	Acer platanoides	107	24	9	2,5	ZŘ	
94	Tilia cordata	265	30	10	5	ZŘ	
95	Robinia pseudoacacia	141	26	13	3	ZŘ	
96	Robinia pseudoacacia	42	9,5	6	4	ZŘ	neřešeno
97	Acer platanoides	148	24	10	5	ZŘ	
98	Acer pseudoplatanus	157	23	9	3	PBM	torzo
99	Acer platanoides	302	24	14	6	ZŘ	
100	Acer platanoides	138	24	8	7	ZŘ	
101	Acer platanoides	99	23	7	4,3	ZŘ	
102	Acer platanoides	131	24	8	2,4	ZŘ	
103	Acer platanoides	93	25	10	4	ZŘ	
104	Acer platanoides	180	24	13	4,3	ZŘ	
105	Acer platanoides	112	24	7	4	ZŘ	
106	Carpinus betulus	29	8	4	0,6		neřešeno
107	Acer platanoides	141	23	6	8,2	ZŘ	
108	Acer platanoides	95	23	8	5	ZŘ	

Revitalizace zámeckého parku Doudleby nad Orlicí

číslo	taxon - latinský název	obvod kmene (v cm)	výška (v m)	průměr koruny (v m)	nasazení koruny (v m)	návrh opatření	poznámka
109	Prunus avium	31	6	3	1,2		neřešeno
110	Acer platanooides	24	8	4	2,2		neřešeno
111	Acer platanooides	138	24	14	7,5	ZŘ	
112	Acer platanooides	134	26	16	6	ZŘ	
113	Acer platanooides	157	25	15	2,5	ZŘ	
114	Acer platanooides	9	3	1,5	1		neřešeno
115	Acer platanooides	22	7	4	0,7		neřešeno
116	Acer platanooides	15	4,5	3	1,5		neřešeno
117	Fraxinus excelsior	94	24	9	0,5		2kmen, bez zásahu
118	Acer platanooides	162	25	8	4		bez zásahu
119	Acer platanooides	72	25	10	2,2		bez zásahu
120	Acer platanooides	163	25	12	12,5		bez zásahu
121	Acer platanooides	97	26	10	5		bez zásahu
122	Acer platanooides	97	26	4,5	11		bez zásahu
123	Acer platanooides	114	24	12	4,3		bez zásahu
124	Acer platanooides	143	25	10	5		bez zásahu
125	Acer platanooides	179	27	12	5,5	ZŘ	
126	Tilia cordata	266	30	15	4	ZŘ	
127	Acer platanooides	252	29	17	5,7		
128	Fagus sylvatica	21	6	5	1	ZŘ	neřešeno
129	Acer platanooides	57	25	6	3,5	ZŘ	
130	Acer platanooides	139	24	7	6,1	ZŘ	
131	Acer platanooides	128	23	10	4	ZŘ	
132	Acer platanooides	112	25	8	1	ZŘ	
133	Acer platanooides	207	27	12	4	ZŘ	
134	Acer platanooides	217	28	15	5	ZŘ	
135	Acer pseudoplatanus	192	28	11	5	ZŘ	
136	Tilia cordata	188	24	8	9	ZŘ	
137	Carpinus betulus	58	15	8	1,9		neřešeno
138	Acer campestre	125	23	12	3,6	ZŘ	
139	Acer pseudoplatanus	34	8	3	1,9		neřešeno
140	Acer platanooides	155	24	9	4,3	ZŘ	
141	Picea pungens	160	24	6	5		bez zásahu
142	Acer pseudoplatanus	255	29	14	2,1	ZŘ	
143	Acer pseudoplatanus	280	29	4	11		neřešeno
144	Acer pseudoplatanus	245	29	14	4	ZŘ	
145	Acer pseudoplatanus	261	29	13	6,5	ZŘ	A1-1x2t
146	Acer pseudoplatanus	217	29	8	11	ZŘ	
147	Acer pseudoplatanus	320	29	15	2,1	ZŘ	A1-1x2t
148	Robinia pseudoacacia	37	10,5	5,5	8		neřešeno
149	Carpinus betulus	260	23	14	3,8	ZŘ	A1-2x2t
150	Fraxinus excelsior	37	9	3	3,6		neřešeno
151	Carpinus betulus	44	7	6,5	2,3		neřešeno
152	Carpinus betulus	260	24	20	5	ZŘ	A1-1x2t
153	Fraxinus excelsior 'Pendula'	234	11	9	4	ZŘ	redukce postranních větví o 15%
154	Acer campestre	150	26	8	2	ZŘ	
155	Tilia cordata	211	23	9	6,3	ZŘ	
156	Tilia cordata	165	19	11	3	ZŘ	
157	Tilia cordata	20	4	4	2		neřešeno
158	Carpinus betulus	56	10	6	0,8		neřešeno
159	Acer platanooides	48	12	5	3		neřešeno
160	Fraxinus excelsior	247	32	15	8,2	ZŘ	
161	Acer campestre	63	10	8	1.IX		neřešeno
162	Fagus sylvatica	32	8	4	1,2		neřešeno
163	Fagus sylvatica	5	2,3	1,2	0,3		neřešeno
164	Fagus sylvatica	32	7	4	0,3		neřešeno

Revitalizace zámeckého parku Doudleby nad Orlicí

číslo	taxon - latinský název	obvod kmene (v cm)	výška (v m)	průměr koruny (v m)	nasazení koruny (v m)	návrh opatření	poznámka
165	Quercus robur	36	7	4	0,3		neřešeno
166	Fraxinus excelsior	21	7,5	3	2,5		neřešeno
167	Tilia cordata	152	31	14	4	ZŘ	
168	Tilia cordata	50	10	6	3		neřešeno
169	Tilia cordata	136	23	8	5	ZŘ	
170	Acer pseudoplatanus	16	6	4	1,3		neřešeno
171	Robinia pseudoacacia	159	24	13	5	ZŘ	
172	Tilia cordata	113	27	10	3	ZŘ	
173	Tilia cordata	504	25	14	8	ZŘ	3kmen, A1-3x2t
174	Fagus sylvatica	66	24	10	0,8		neřešeno
175	Tilia cordata	187	27	10	8	ZŘ	
176	Tilia cordata	140	27	8	4,5	ZŘ	
177	Fraxinus excelsior	58	25	11	3,6		neřešeno
178	Tilia cordata	262	32	16	5,8	ZŘ	A1-3x2t
179	Tilia cordata	170	25	8	2,1	ZŘ	
180	Tilia cordata	271	29	16	3	ZŘ	redukce postranních větví o 15%
181	Fraxinus excelsior	123	20	9	6	ZŘ	
182	Robinia pseudoacacia	147	20	10	3,6		2kmen, neřešeno
183	Tilia cordata	18	4,3	3,5	2		neřešeno
184	Tilia cordata	260	21	15	3,2	ZŘ	
185	Crateagus laevigata	12	2,5	3	0,5		neřešeno
186	Tilia cordata	131	26	7	2	ZŘ	
187	Tilia cordata	175	26	8	8	ZŘ	
188	Tilia cordata	118	26	7	6	ZŘ	
189	Acer campestre	150	20	12	3	ZŘ	
190	Quercus robur	154	27	16	7	ZŘ	
191	Quercus robur	299	25	18	7	ZŘ	
192	Tilia cordata	117	25	10	2,2	ZŘ	
193	Tilia cordata	17	19	4	0,1		neřešeno
194	Tilia cordata	222	29	13	2	ZŘ	A1-1x2t
195	Tilia cordata	170	26	10	8	ZŘ	
196	Tilia cordata	56	19	6	3		neřešeno
197	Tilia cordata	235	21	14	4	ZŘ	2kmen, A1-1x2t
198	Tilia cordata	117	20	8	3,8		2kmen, neřešeno
199	Quercus robur	330	27	20	6,5	ZŘ	
200	Tilia cordata	292	29	8	3	ZŘ	A1-5x2t
201	Tilia cordata	195	20	7	4	ZŘ	
202	Tilia cordata	236	21	6	4	ZŘ	A1-1x2t
203	Quercus robur	201	28	12	6	ZŘ	
204	Tilia cordata	173	28	10	2,2	ZŘ	
205	Tilia cordata	26	4	4	1,8		neřešeno
206	Fraxinus excelsior	60	14	5	4,5		neřešeno
207	Quercus robur	308	25	16	8	ZŘ	
208	Quercus robur	340	25	18	5	ZŘ + RED	redukce postranních větví o 10%
209	Tilia cordata	107	24	8	5,7	ZŘ	
210	Tilia cordata	270	28	8	7	ZŘ	
211	Acer pseudoplatanus	54	20	6,5	3,8		neřešeno
212	Picea pungens	191	24	5	4		bez zásahu
213	Tilia cordata	185	24	6	7	ZŘ	
214	Robinia pseudoacacia	18	5	4	1,5		neřešeno
215	Fraxinus excelsior	71	12	6	3	ZŘ	
216	Acer platanoides	194	25	11	3	ZŘ	2kmen, A1-1x2t
217	Acer platanoides	140	25	8	5,8	ZŘ	
218	Quercus robur	85	24	10	3,3	ZŘ	
219	Acer campestre	204	26	12	2	ZŘ	3kmen, A1-3x2t
220	Acer platanoides	197	25	16	1,1	ZŘ	2kmen

Revitalizace zámeckého parku Doudleby nad Orlicí

číslo	taxon - latinský název	obvod kmene (v cm)	výška (v m)	průměr koruny (v m)	nasazení koruny (v m)	návrh opatření	poznámka
221	Quercus robur	256	27	17	6	ZŘ	redukce odkloněných větví o 20%
222	Fagus sylvatica	248	29	14	2,8	ZŘ	
223	Tilia cordata	91	24	6	2,3		neřešeno
224	Tilia cordata	402	28	10	3,5	ZŘ	redukce odkloněných větví o 15-20%, A2-1x4t+1x2t
225	Tilia cordata	306	28	14	3	ZŘ	redukce vrcholových partií o 15%, A2-3x4t,1x2t
226	Tilia cordata	297	29	12	4,4	ZŘ	A2-3x4t,1x2t
227	Prunus avium	23	8	4,5	2,1		neřešeno
228	Tilia cordata	28	7,5	4	1,8		neřešeno
229	Tilia cordata	18	5,5	4	1,7		neřešeno
230	Tilia cordata	207	27	11	6	ZŘ	
231	Tilia cordata	156	23	12	2,4	ZŘ	
232	Prunus avium	20	6	4	1,5		neřešeno
233	Acer platanoides	23	6,5	4	1,5		neřešeno
234	Tilia cordata	223	29	12	7,7	ZŘ	
235	Prunus avium	18	5,5	3	1,5		neřešeno
236	Acer platanoides	116	24	9	4	ZŘ	
237	Prunus avium	85	14	7	2,9		neřešeno
238	Tilia cordata	128	24	9	4	ZŘ	
239	Tilia cordata	210	29	6,5	9	ZŘ	
240	Tilia cordata	134	24	6,5	4,3	ZŘ	
241	Tilia cordata	150	24	6	3	ZŘ	
242	Acer pseudoplatanus	83	13	4	4	ZŘ	
243	Tilia cordata	137	23	7	2,3	ZŘ	
244	Quercus robur	219	24	19	7,6	ZŘ	
245	Quercus robur	226	23	17	7	ZŘ	
246	Prunus avium	15	4	2,2	1,1		neřešeno
247	Tilia cordata	175	24	8	10	ZŘ	
248	Tilia cordata	196	24	10	3,2	ZŘ	
249	Acer pseudoplatanus	74	31	7	3		neřešeno
250	Tilia cordata	300	28	11	9	ZŘ	
251	Tilia cordata	182	24	8	2,3	ZŘ	
252	Tilia cordata	21	5	4	1,2		neřešeno
253	Tilia cordata	125	24	8	3	ZŘ	
254	Acer pseudoplatanus	138	23	8	5	ZŘ	
255	Acer pseudoplatanus	179	23	11	2,3	ZŘ	
256	Acer pseudoplatanus	78	29	7	2,6		neřešeno
257	Pinus strobus	176	30	4	9	BŘ	
258	Fraxinus excelsior	253	30	14	8	ZŘ	
259	Acer pseudoplatanus	238	27	10	4,2	ZŘ	
260	Tilia cordata	203	29	12	6,2	ZŘ	
261	Quercus robur	390	30	9	5	ZŘ	A1-1x2t
262	Quercus robur	310	24	9	10	ZŘ	
263	Acer campestre	208	24	11	2,3	PBM	torzo
264	Pinus strobus	183	25	5	12	BŘ	
265	Pinus strobus	214	25	6	7	BŘ	
266	Pinus strobus	167	25	4	9		neřešeno
267	Tilia cordata	56	15	6	2		neřešeno
268	Acer pseudoplatanus	135	24	8	4	ZŘ	
269	Fraxinus excelsior	48	20	6	9		neřešeno
270	Tilia cordata	205	24	10	3	ZŘ	redukce odkloněných větví o 10%, A1-1x2t
271	Prunus avium	115	24	6	8,5		neřešeno
272	Quercus robur	304	24	18	8	ZŘ	
273	Tilia cordata	147	24	10	5	ZŘ	
274	Fagus sylvatica 'Atropurpurea'	11	3,8	1	0,8		bez zásahu

Revitalizace zámeckého parku Doudleby nad Orlicí

číslo	taxon - latinský název	obvod kmene (v cm)	výška (v m)	průměr koruny (v m)	nasazení koruny (v m)	návrh opatření	poznámka
275	Acer pseudoplatanus	284	29	13	3,8	ZŘ	
276	Alnus glutinosa	218	25	12	4	ZŘ	
277	Tilia cordata	275	26	11	4		2kmen
278	Tilia cordata	155	26	13	3	ZŘ	
279	Tilia cordata	130	26	9	4	ZŘ	
280	Tilia cordata	127	26	10	1,7	ZŘ	
281	Alnus glutinosa	163	26	12	2	ZŘ	
282	Tilia cordata	12	4	0,8	1,5		bez zásahu
283	Tilia cordata	13	4	0,9	1,5		bez zásahu
284	Acer pseudoplatanus	144	26	5	2,1	ZŘ	
285	Acer platanoides	136	29	12	3,2	ZŘ	
286	Acer pseudoplatanus	205	29	9	8	ZŘ	
287	Acer pseudoplatanus	250	29	13	10	ZŘ	
288	Acer pseudoplatanus	230	29	7	2,6	ZŘ	
289	Acer pseudoplatanus	175	29	14	7,8	ZŘ	2kmen
290	Acer pseudoplatanus	190	29	5	2	ZŘ	
291	Acer platanoides	194	29	12	5	ZŘ	
292	Alnus glutinosa	239	29	6	12	ZŘ	
293	Acer platanoides	180	29	7	4	ZŘ	
294	Acer pseudoplatanus	259	26	15	2,4		Ustulina deusta
295	Tilia cordata	332	29	11	7	ZŘ	2kmen A2-1x2t,1x2t
296	Tilia cordata	209	29	13	8,5	ZŘ	A1-1x2t
297	Alnus glutinosa	195	29	6	10	ZŘ	
298	Alnus glutinosa	197	29	5	8	ZŘ	
299	Alnus glutinosa	150	29	8	8		bez zásahu
300	Tilia cordata	59	10	9	1		
301	Tilia cordata	52	12	6	2		
302	Alnus glutinosa	195	29	11	8	ZŘ	
303	Fraxinus excelsior	151	29	9	13	ZŘ	
304	Tilia cordata	75	29	7	2		
305	Alnus glutinosa	222	29	6	4		2kmen
306	Alnus glutinosa	167	29	10	3,2	ZŘ	
307	Fraxinus excelsior	307	29	14	3	ZŘ	
308	Alnus glutinosa	148	25	4	1,9	ZŘ	
309	Alnus glutinosa	136	25	7	7	ZŘ	
310	Robinia pseudoacacia	226	19	13	6	ZŘ	
311	Acer pseudoplatanus	223	25	11	7,6	ZŘ	
312	Tilia cordata	81	25	8	2,5	ZŘ	
313	Fraxinus excelsior	255	28	15	11	ZŘ	
314	Acer platanoides	184	24	11	4	ZŘ	
315	Fraxinus excelsior	56	24	5	10		bez zásahu
316	Fraxinus excelsior	37	25	2	10		bez zásahu
317	Fraxinus excelsior	66	24	4	12		bez zásahu
318	Larix decidua	178	29	4	13		bez zásahu
319	Acer pseudoplatanus	122	24	10	4,5	ZŘ	
320	s sylvatica 'Atropurpurea'	12	4	1	0,5		bez zásahu
321	Alnus glutinosa	87	23	7	3		bez zásahu
322	Acer platanoides	68	23	10	2		bez zásahu
323	Alnus glutinosa	161	24	10	5,5	ZŘ	
324	Acer platanoides	41	8	5	2,4		bez zásahu
325	Tilia cordata	137	24	8	3	ZŘ	
326	Acer platanoides	125	24	7,5	6		bez zásahu
327	Acer platanoides	52	24	4	5,2		bez zásahu
328	Acer pseudoplatanus	270	23	12	7	ZŘ	
329	Picea abies	281	23	8	4		bez zásahu
330	Acer pseudoplatanus	153	24	10	6,2		bez zásahu

Revitalizace zámeckého parku Doudleby nad Orlicí

číslo	taxon - latinský název	obvod kmene (v cm)	výška (v m)	průměr koruny (v m)	nasazení koruny (v m)	návrh opatření	poznámka
331	Acer pseudoplatanus	79	10	9	2,2	ZŘ	2kmen větvičí od země
332	Corylus avellana	72	20	8	2,5		neřešeno
333	Tilia cordata	240	25	8	4	ZŘ	
334	Corylus avellana	51	7	6	2		neřešeno
335	Acer platanoides	46	25	5	7		bez zásahu
336	Tilia cordata	172	24	12	7	ZŘ	
337	Acer platanoides	354	25	10	5,5		neřešeno
338	Acer platanoides	163	25	15	2,5		neřešeno
339	Acer platanoides	350	24	16	8		neřešeno
340	Tilia cordata	103	25	8	5		neřešeno
341	Fraxinus excelsior	245	25	10	12		neřešeno
342	Picea abies	113	24	4	8		neřešeno
343	Corylus avellana	105	25	12	1,8		neřešeno
344	Acer platanoides	70	25	10	5		neřešeno
345	Alnus glutinosa	180	25	10	12		neřešeno
346	Tilia cordata	176	24	14	1,5		neřešeno
347	Alnus glutinosa	253	25	13	8		neřešeno
348	Acer pseudoplatanus	197	25	12	6		neřešeno
349	Picea pungens	194	27	4	4		neřešeno
350	Picea pungens	137	27	4	4		neřešeno
351	Picea pungens	157	27	4	4		neřešeno
352	Alnus glutinosa	240	24	4	15		neřešeno
353	Aesculus hippocastanum	65	23	4	4		neřešeno
354	Alnus glutinosa	230	25	6	4	ZŘ	
355	Acer platanoides	170	23	10	4		neřešeno
356	Acer platanoides	154	22	11	4		neřešeno
357	Acer platanoides	87	13	9	6		neřešeno
358	Fraxinus excelsior	232	24	12	15	ZŘ	
359	Acer pseudoplatanus	54	12	4	2,2		neřešeno
360	Acer pseudoplatanus	154	24	8	12		neřešeno
361	Acer platanoides	51	13	4	10		neřešeno
362	Acer platanoides	37	12	4	2,2		neřešeno
363	Acer platanoides	27	12	4	2,2		neřešeno
364	Alnus glutinosa	186	25	16	15		neřešeno
365	Acer platanoides	36	11	4	6		neřešeno
366	Acer platanoides	230	24	15	3		neřešeno
367	Acer pseudoplatanus	197	22	14	6	ZŘ	A1-3x2t
368	Acer platanoides	39	23	4	6		neřešeno
369	Acer pseudoplatanus	132	24	9	4		neřešeno
370	Acer platanoides	180	23	8	6,5		neřešeno
371	Alnus glutinosa	196	23	8	15		neřešeno
372	Acer platanoides	56	12	8	4		neřešeno
373	Acer platanoides	55	12,5	4	6		neřešeno
374	Acer platanoides	94	13	7	2,8		neřešeno
375	Acer platanoides	43	12	4	3		neřešeno
376	Tilia cordata	380	25	16	5,5	ZŘ	
377	Acer platanoides	65	14	12	2,6		neřešeno
378	Acer platanoides	106	23	10	3		neřešeno
379	Alnus glutinosa	159	25	8	20		neřešeno
380	Acer platanoides	55	11	9	3,2		neřešeno
381	Acer platanoides	50	12	6	5		neřešeno
382	Fraxinus excelsior	395	24	16	12		neřešeno
383	Robinia pseudoacacia	117	21	4	11		neřešeno
384	Robinia pseudoacacia	105	20	4	7		neřešeno
385	Acer pseudoplatanus	285	22	12	4		neřešeno
386	Robinia pseudoacacia	57	18	4	5		neřešeno

Revitalizace zámeckého parku Doudleby nad Orlicí

číslo	taxon - latinský název	obvod kmene (v cm)	výška (v m)	průměr koruny (v m)	nasazení koruny (v m)	návrh opatření	poznámka
387	Robinia pseudoacacia	65	15	5	4,5		neřešeno
388	Tilia cordata	64	20	4	15		neřešeno
389	Fraxinus excelsior	132	23	4	15		neřešeno
390	Acer platanoides	47	17	6	2,8		neřešeno
391	Robinia pseudoacacia	106	20	5	6		neřešeno
392	Acer pseudoplatanus	280	25	15	6		neřešeno
393	Robinia pseudoacacia	100	19	6	5		neřešeno
394	Ulmus laevis	680	25	11	10		neřešeno
395	Fraxinus sylvatica	380	24	16	4	ZŘ	
396	Ulmus laevis	390	25	10	3,8	ZŘ	A2-3x4t+3x2t
397	Ulmus laevis	225	23	14	5	ZŘ	A1-1x2t
398	Magnolia x soulangiana	38	4	2,6	0,1		neřešeno
399	Magnolia x soulangiana	141	8	10	1,5	ZŘ	
400	Tilia cordata	280	28	14	6	ZŘ	A1-3x4t
401	Tilia cordata	226	28	12	8	ZŘ	
402	Acer pseudoplatanus	167	25	8	4	ZŘ	A1-1x2t, odlehčení odkloněné větve
403	Tilia cordata	195	26	14	4	ZŘ	
404	Acer platanoides	101	23	7	3	ZŘ	
405	Alnus glutinosa	210	25	9	8	ZŘ	
406	Fraxinus excelsior	107	26	6	14	ZŘ	
407	Acer platanoides	44	6	5	2		neřešeno
408	Acer pseudoplatanus	94	13	7	3		neřešeno
409	Fraxinus excelsior	217	28	13	17	ZŘ	
410	Fraxinus excelsior	47	13	3	3		neřešeno
411	Fraxinus excelsior	217	27	9	18	ZŘ	
412	Fraxinus excelsior	176	23	9	7	ZŘ	
413	Fraxinus excelsior	138	25	8	14	ZŘ	
414	Fraxinus excelsior	66	17	4	5		neřešeno
415	Fraxinus excelsior	101	23	7	4	ZŘ	
416	Quercus petraea	113	19	11	3	ZŘ	
417	Fraxinus excelsior	292	28	13	7	ZŘ	
418	Fraxinus excelsior	101	22	4	12	ZŘ	
419	Alnus glutinosa	141	25	7	8	ZŘ	
420	Alnus glutinosa	207	26	10	6	ZŘ	
421	Alnus glutinosa	210	23	7	8	ZŘ	
422	Alnus glutinosa	210	24	6	10	ZŘ	
423	Fraxinus excelsior	141	26	9	17	ZŘ	
424	Tilia cordata	204	18	8	6	ZŘ	
425	Alnus glutinosa	210	26	9	7		neřešeno
426	Salix caprea	57	12	5	2		neřešeno
427	Quercus robur	94	13	8	4	ZŘ	
428	Tilia cordata	402	29	13	4	ZŘ	
429	Tilia cordata	361	29	13	4	ZŘ	
430	Alnus glutinosa	141	28	9	10	ZŘ	
431	Picea pungens	31	3	2	0		bez zásahu
432	Picea pungens	31	3	2	0		bez zásahu
433	Picea pungens 'Glauca'	31	3	2	0		bez zásahu
434	Picea pungens 'Glauca'	31	3	2	0		bez zásahu
435	Picea pungens 'Glauca'	31	3	2	0		bez zásahu
436	Acer platanoides	47	9	5	3	ZŘ	
437	Tilia cordata	182	28	12	8	ZŘ	
438	Acer platanoides	94	15	7	6	ZŘ	
439	Acer campestre	179	16	13	4	ZŘ	
440	Fagus sylvatica	289	27	16	4	ZŘ	
441	Picea abies	132	27	6	12		neřešeno
442	Fraxinus excelsior	236	25	8	12	ZŘ	

Revitalizace zámeckého parku Doudleby nad Orlicí

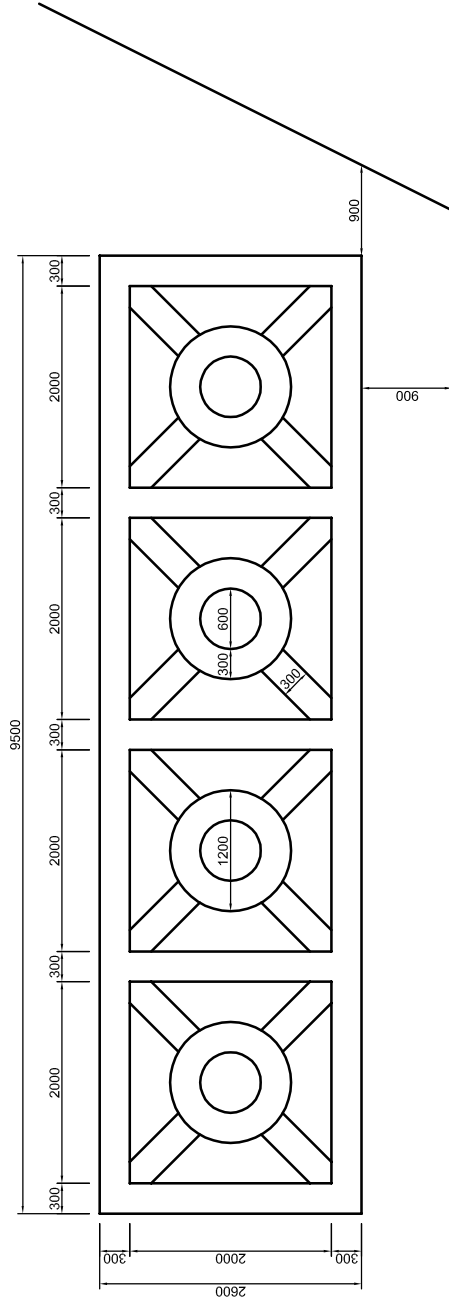
číslo	taxon - latinský název	obvod kmene (v cm)	výška (v m)	průměr koruny (v m)	nasazení koruny (v m)	návrh opatření	poznámka
443	Fraxinus excelsior	69	18	6	8	ZŘ	
444	Fraxinus excelsior	170	25	8	10	ZŘ	
445	Tilia cordata	377	27	14	5	ZŘ	redukce odkloněné větve
446	Tilia cordata	314	27	13	8	ZŘ	A1-1x2t, redukce odkloněné větve
447	Tilia cordata	164	26	7	17	ZŘ	
448	Tilia cordata	236	27	10	5	ZŘ	
449	Fagus sylvatica	245	27	13	6	ZŘ	
450	Robinia pseudoacacia	94	22	7	12		neřešeno
451	Robinia pseudoacacia	97	21	6	10		neřešeno
452	Picea abies	116	25	6	8		bez zásahu
453	Picea abies	230	26	9	8		bez zásahu
454	Picea abies	116	10	6	4		bez zásahu
455	Fraxinus excelsior	135	23	9	8	ZŘ	
456	Acer platanoides	90	15	10	4	ZŘ	
457	Tilia cordata	75	15	7	4	ZŘ	
458	Fraxinus excelsior	72	16	7	8		neřešeno
459	Picea abies	182	28	9	9		bez zásahu
460	Fraxinus excelsior	135	23	8	5	ZŘ	
461	Picea abies	227	29	10	9		bez zásahu
462	Fraxinus excelsior	101	22	6	5	ZŘ	
463	Tilia cordata	141	25	12	7	ZŘ	
464	Quercus robur	132	26	10	2	ZŘ	
465	Picea abies	88	19	6	5		bez zásahu
466	Tilia cordata	69	14	6	2	ZŘ	
467	Tilia cordata	144	26	11	5	ZŘ	
468	Fraxinus excelsior	91	22	6	8	ZŘ	
469	Fagus sylvatica	346	26	20	5	ZŘ+RED	A2-1x4t, redukce odkloněné kosterní větve v tlakovém větvení
470	Tilia cordata	77	26	12	4	ZŘ+RED	silná redukce kodominantního výhonu
471	Robinia pseudoacacia	141	11	7	7		neřešeno
472	Picea abies	230	27	9	10		neřešeno
473	Alnus glutinosa	101	14	7	5		neřešeno
474	Acer pseudoplatanus	113+102	25	14	10		neřešeno
475	Fraxinus excelsior	107	25	11	4	ZŘ	
476	Tilia cordata	88	15	6	4		neřešeno
477	Tilia cordata	85	15	6	4		neřešeno
478	Populus alba	377	27	18	5	ZŘ	
479	Acer pseudoplatanus	258	25	13	4	ZŘ+RED	redukce odkloněné větve k trati
480	Acer pseudoplatanus	129	16	9	3		neřešeno
481	Acer pseudoplatanus	60	8	6	3		neřešeno
482	Fraxinus excelsior	276	27	14	7	ZŘ	
483	Fraxinus excelsior	122	24	7	6	ZŘ	
484	Acer pseudoplatanus	195	25	10	4	ZŘ	
485	Acer pseudoplatanus	245	25	11	7	ZŘ	
486	Acer pseudoplatanus	119	22	8	4	ZŘ	
487	Fraxinus excelsior	101	21	8	7	ZŘ	
488	Salix caprea	69+50+10x31	10	9	0		neřešeno
489	Fagus	261	26	14	3	ZŘ	
490	Tilia cordata	104+91	15	9	3	ZŘ	
491	Robinia pseudoacacia	138	26	9	8		neřešeno
492	Robinia pseudoacacia	226	22	6	9		neřešeno
493	Robinia pseudoacacia	148	25	8	12		neřešeno
494	Robinia pseudoacacia	201	25	9	12		neřešeno
495	Acer platanoides	50	10	4	3	ZŘ	
496	Fraxinus excelsior	126	25	11	12	ZŘ	
497	Robinia pseudoacacia	198	25	10	4		neřešeno

Revitalizace zámeckého parku Doudleby nad Orlicí

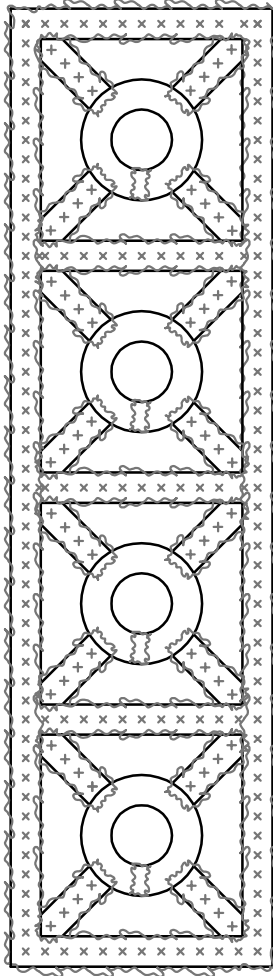
číslo	taxon - latinský název	obvod kmene (v cm)	výška (v m)	průměr koruny (v m)	nasazení koruny (v m)	návrh opatření	poznámka
498	Fagus sylvatica	289	26	16	6	ZŘ	
499	Acer campestre	69	10	6	2	ZŘ	
500	Picea abies	43	10	3	7		neřešeno
501	Picea abies	40	8	3	6		neřešeno
502	Acer platanooides	37	11	5	3	ZŘ	
503	Alnus glutinosa	182	25	10	12	ZŘ	

Příloha č. 2

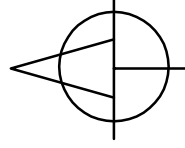
Parametry výsadby:

Osazovací plán:

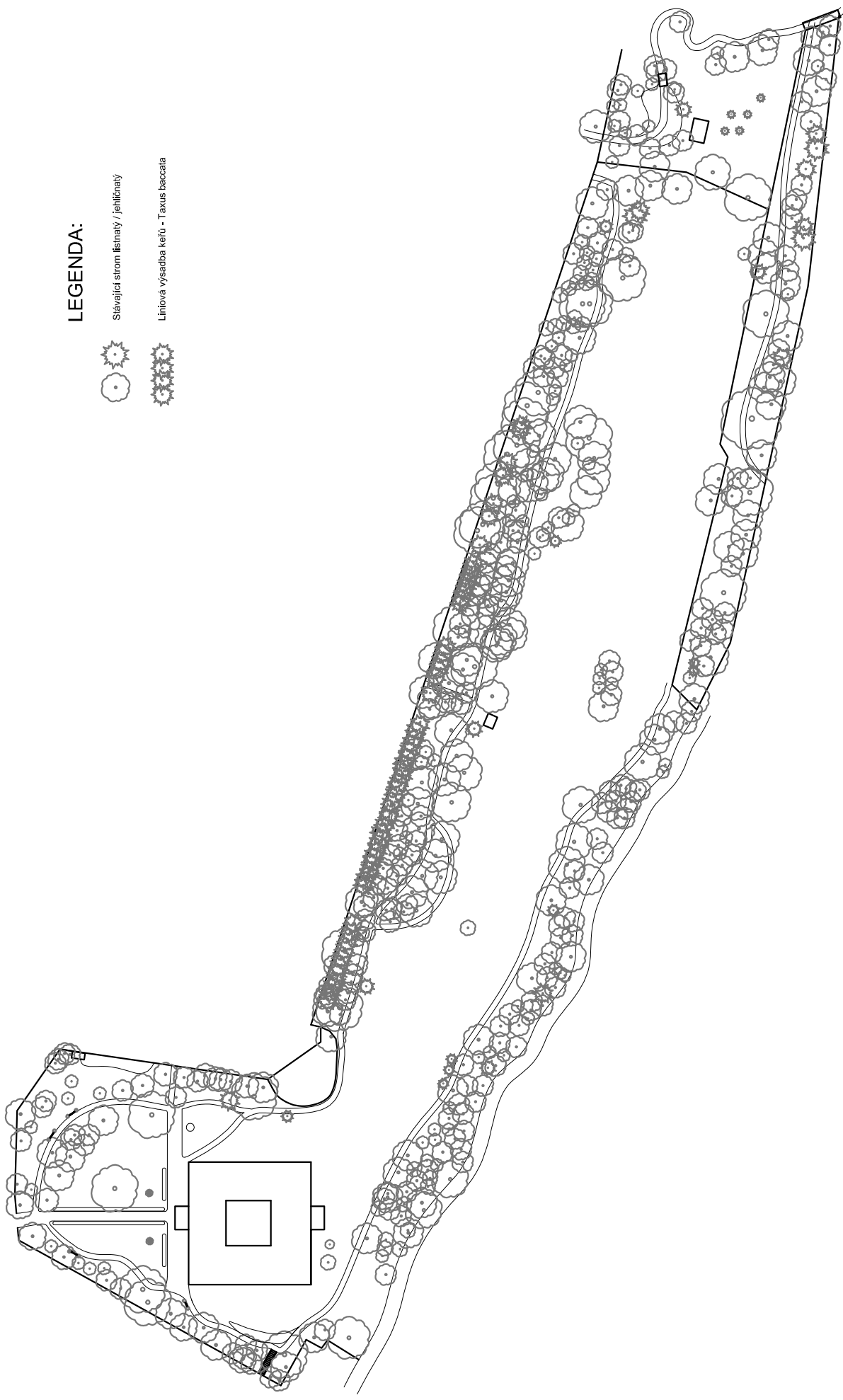
Druh rostliny = Buxus microphylla
 Spon = 0,2m
 Celkem = 255ks / 1 záhon

Projektovatel	Kreslil	Kontroloval	Datum	10/2015
Lenka Faltysová	Lenka Faltysová			
Okres	Místo	Doudleby n. Ot.	Formát	A4
Rychov n. Kn.			Stupeň	Studie
Investor	Barbora Tomášková		Zakázkové číslo	
Objekt	Revitalizace zeleně zámečského parku v Doudlebských nad Otlicích		Archivní číslo	
Objekt	Zámecký park Doudleby nad Otlicí		Měřítko	Číslo přílohy
Ornamentální záhon před budovou zámku			1:75	Výkres č. 3

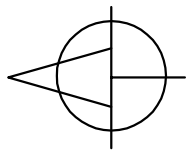
Příloha č. 3

LEGENDA:

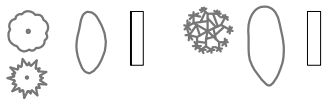
- Stávající strom říšinatý / jehličnatý
- Liniová výsadba keří - Taxus baccata

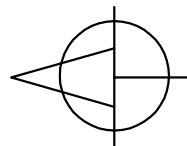
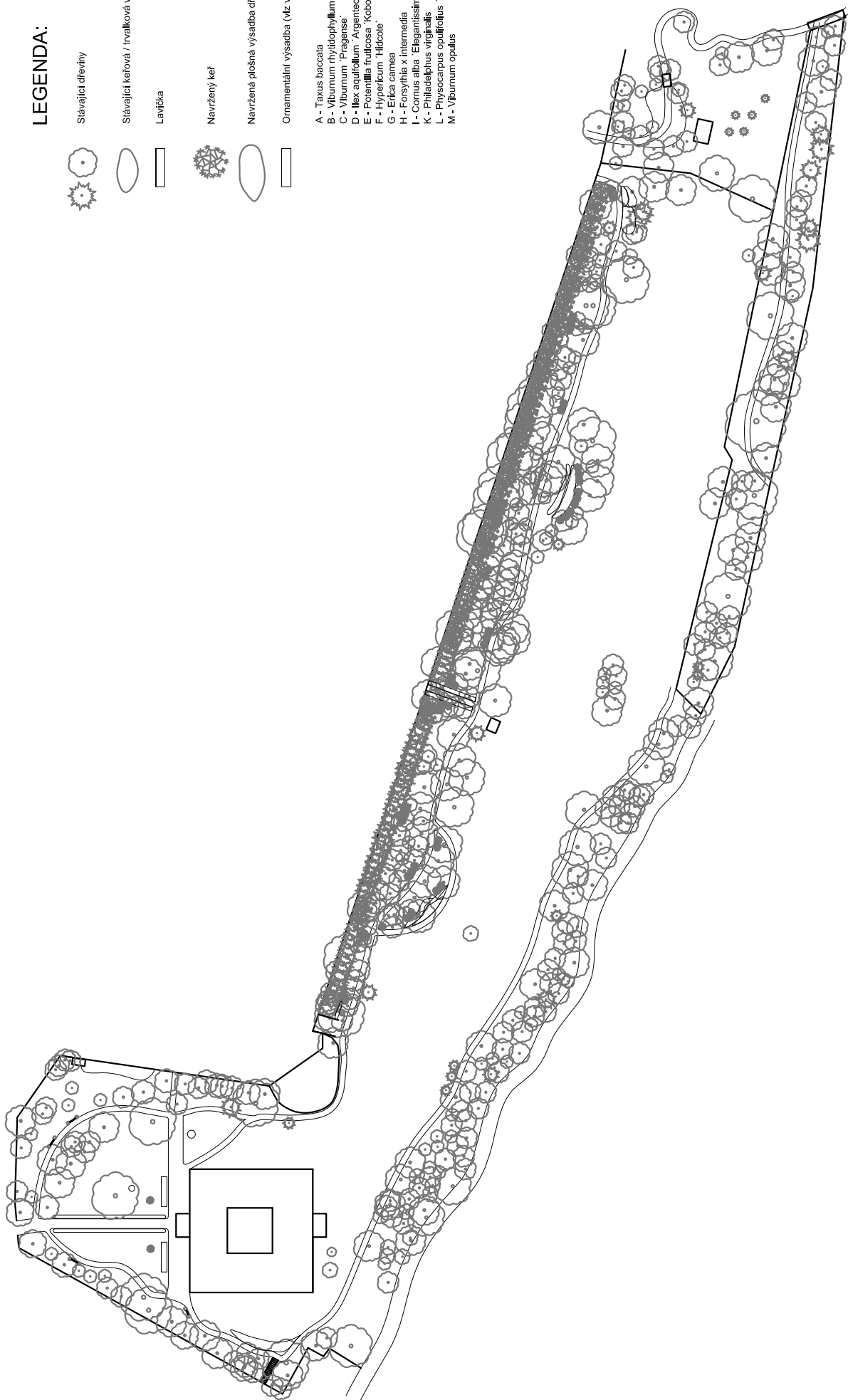
Projektová	Kreslí	Kontroloval	Datum	10/2015
Lenka Faltysová	Lenka Faltysová		Formát	A4
Okres	Místo	Doudleby n. Ot.	Stupeň	Studie
Rychnov n. Kn.			Zakázkové číslo	
Investor	Barbora Tomášková		Archivní číslo	
Stavba	Revitalizace zeleně zámečského parku v Doudlebských nad Ohřích		Měřítko	Číslo přílohy
Objekt	Zámecký park Doudleby nad Ohřích		1:2000	Výkres č. 1
Současný stav				

Příloha č. 4

LEGENDA:

- A - Taxus baccata
- B - Viburnum rhytidophyllum
- C - Viburnum Pragensis
- D - Ilex aquifolium 'Argenteomarginata'
- E - Potentilla fruticosa 'Kobold'
- F - Hypericum 'Hidcote'
- G - Erica carnea
- H - Forsythia x Intermedia
- I - Cornus alba 'Elegantissima'
- K - Philadelphus virginialis
- L - Physocarpus opulifolius 'Red Baron'
- M - Viburnum opulus

Projektovatel	Kreslil	Kontroloval	Datum
	Lenka Faltysová	Lenka Faltysová	10/2015
Okres	Rychov n. Kn.	Místo	Doudleby n. Ot.
Investor	Barbora Tomášková		
Stavba	Revitalizace zeleně zámečského parku v Doudlebských nad Ohlci		
Objekt	Zámecký park Doudleby nad Ohlci		
Návrh nových výsadeb	Měřítko	Číslo přílohy	
	1:2000	Výkres č. 2	

Příloha č. 5

Fotodokumentace (foto Lenka Faltysová)

a) přední část zámeckého parku

b) zadní část zámeckého parku

